Programmabegroting 2023

Concept

VEILIGHEIDSREGIO TWENTE

Voorwoord

Na ruim twee jaar is er eindelijk een einde gekomen aan de tijd waarin het coronavirus Nederland en ook Twente in haar greep had. Maar helaas bevinden we ons niet in rustiger vaarwater. Ten tijde van dit schrijven hebben we volop te maken met de gevolgen van de Russische inval in Oekraïne. Vanuit het Rijk hebben de veiligheidsregio's de opdracht gekregen om samen met gemeenten de opvang van Oekraïense vluchtelingen te coördineren. Ook bereiden we ons met onze partners voor op diverse veiligheidsthema's. We verwachten dat zowel corona als de situatie in Oekraïne in 2023 nog steeds hun weerslag zullen hebben op onze organisatie.

Corona
De impact van het coronavirus op de samenleving is enorm; fysiek, sociaal, mentaal, maatschappelijk en economisch. Herstel heeft tijd nodig. Er zal nog het nodige op ons als Veiligheidsregio afkomen. Door corona is de tweedeling in de maatschappij flink toegenomen. Er zijn vaker problemen met de openbare orde en veiligheid. Ook is het lastig in te schatten wat COVID-19 verder nog met zich meebrengt; vaccinatiediscussies, pilots met evenementen, zorgen om de zorg(capaciteit) en andere zaken die we nu nog niet kunnen voorspellen. Dit maakt dat we met elkaar flexibel en veerkrachtig moeten (blijven) reageren op de ontwikkelingen die op ons afkomen.

Kerntaak
Veiligheid begint bij het voorkomen van branden, rampen en crises en het vervolgens beperken van letsel en schade. De risico's in onze regio vormen de basis van ons veiligheidsbeleid. Als Veiligheidsregio zijn en voelen we ons verantwoordelijk voor het zo veel mogelijk terugbrengen van risico's en het bestrijden en beperken van de effecten ervan. Onze professionele mensen staan 24/7 paraat om de inwoners, bezoekers en ondernemers in Twente te helpen.

Uitdagingen
De titel van ons beleidsplan 2021-2024 is de rode draad in alles wat we doen: 'Stabiele factor in tijden van verandering'. We zetten in op behoud van wat we hebben in een samenleving waarin veel verandert. Dat zal de komende jaren de nodige inspanning van ons allemaal vragen. Voldoende gemotiveerd en gekwalificeerd personeel hebben en behouden en 24/7 paraat staan zijn daarbij belangrijke opgaven. Met een risicogerichte benadering Twente veilig houden is waar we ons samen voor inzetten.

Ontwikkelingen
De nieuwe meldkamer Oost-Nederland zal naar verwachting in het voorjaar van 2023 operationeel zijn. We bereiden ons voor op de komst van de Omgevingswet. Dit heeft met name gevolgen voor de brandweer in de samenwerking met de gemeenten. De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en kunnen ons op allerlei terreinen helpen. Bijvoorbeeld de inzet van drones in het voorkomen en bestrijden van branden. We werken al met een actueel veiligheidsbeeld van Twente op basis van relevante data en gaan dit nog verder professionaliseren. Beschikbaarheid van de juiste informatie stelt ons in staat om gerichter beleid maken, de samenleving goed en tijdig te informeren en duidelijke handelingsperspectieven te bieden aan partners, bestuurders, ondernemers en inwoners.

Veiligheidsregio Twente
Veiligheidsregio Twente is een platform dat de samenwerking voor veiligheid faciliteert. We kijken naar veiligheid in de brede zin van het woord. We hebben het dan in eerste instantie over fysieke veiligheid, maar steeds meer ook over sociale veiligheid en zorg- en gezondheidsaspecten zoals tijdens de coronacrisis. Veiligheidsregio Twente faciliteert al deze verschillende soorten veiligheid. Dit gebeurt onder andere binnen het Platform Integrale Veiligheidszorg, Veiligheidsnetwerk Oost Nederland, Zorg en Veiligheidshuis Twente, de Regionale Toezichtsruimte en het vorig jaar opgerichte Kenniscentrum Mensenhandel Twente.
In onderliggend document presenteren wij u met trots de programmabegroting 2023 van Veiligheidsregio Twente.

Enschede, juni 2022

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Twente

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Inhoudsopgave 3

1 Inleiding 5

2 Veiligheidsregio Twente 6
2.1 Wie is Veiligheidsregio Twente? 6
2.2 Wat doet Veiligheidsregio Twente? 6
2.3 De organisatie 7

3 Toelichting op de programma's 8
3.1 Programma Multidisciplinaire onderwerpen 8
3.2 Programma Brandweer 12
3.3 Programma GHOR 18
3.4 Programma Gemeenten 20
3.5 Programma Twente Safety Campus 22
3.6 Geraamde totaal saldo van baten en lasten 23
3.7 Overzicht van herkomst en bestedingen baten en lasten 24

4 Paragrafen 25
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 25
4.1.1 Financiële kengetallen 26
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 26
4.3 Financiering 27
4.4 Bedrijfsvoering 29
4.4.1 Arbeidsvoorwaardenvorming Veiligheidsregio's 29
4.4.2 Rechtspositie vrijwilligers 29
4.4.3 Meldkamertransitie 29
4.4.4 Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) 29
4.4.5 Tweede loopbaanbeleid 29
4.4.6 Goed werkgeverschap en risicomanagement bij ongevallen 30
4.5 Verbonden partijen 31
4.6 Investeringen 32

5 Financiële begroting 2023 35
5.1 Overzicht van baten en lasten en de toelichting 35
5.1.1 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 35
5.1.2 Taakvelden 35
5.2 Uiteenzetting financiële positie 35
5.2.1 Meerjarenraming 2022-2025 36
5.2.2 Geprognosticeerde balans 36
5.2.3 Berekening EMU-saldo 37
5.2.4 Verloopoverzicht reserves 38
5.2.5 Verloopoverzicht voorzieningen 38
5.2.6 Arbeidskostengerelateerde verplichtingen 38

Bijlagen 40

Bijlage 1 Toelichting gemeentelijke bijdrage 41

Bijlage 2 Gemeentelijke bijdrage 2023 43

Bijlage 3 Toelichting op beleidsintensiveringen 2023 44

Bijlage 4 Lijst met afkortingen 46

1 Inleiding

De programmabegroting omvat het geheel van taken en activiteiten van Veiligheidsregio Twente (VRT). Ze heeft een kaderstellende functie: ze wijst gelden toe aan programma's en autoriseert de besteding van die gelden. Op deze wijze ondersteunt ze het algemeen bestuur van de VRT bij de uitvoering van haar sturende en controlerende taak. Een gemeenschappelijke regeling, zoals VRT is, stelt de programmabegroting op overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Leeswijzer

- Hoofdstuk 2 heeft een inleidend karakter: het schetst een beeld van Veiligheidsregio Twente en haar taken en ambities.
- Hoofdstuk 3 bevat het programmaplan. In het programmaplan wordt ingegaan op de maatschappelijke effecten en de manier waarop Veiligheidsregio Twente die effecten wil realiseren. Dit gebeurt aan de hand van de vragen, wat willen we bereiken, wat gaan we doen en wat gaat het kosten?
- Hoofdstuk 4 bevat de verplichte paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering en verbonden partijen.
- Hoofdstuk 5 bevat de financiële begroting. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van baten en lasten voor 2023, de meerjarenraming 2023-2025, de uiteenzetting van de financiële positie en het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.

2 Veiligheidsregio Twente

2.1 Wie is Veiligheidsregio Twente?

Veiligheidsregio Twente is een samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten en de veertien gemeenten in Twente. De samenwerking is gestoeld op de Wet veiligheidsregio's en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Veiligheidsregio Twente heeft een algemeen bestuur dat bestaat uit de 14 burgemeesters van Twente. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf burgemeesters. Voor de ondersteuning van het bestuur is er de Veiligheidsdirectie, die bestaat uit de commandant brandweer, de vertegenwoordiger van Politie Nederland, de directeur Publieke Gezondheid (PG) en de coördinerend gemeentesecretaris. Voorzitter van de Veiligheidsdirectie is de secretaris van het bestuur.

De basis voor de ambtelijke organisatie wordt gevormd door vier kolommen: brandweer, politie, GHOR en gemeenten, die als zelfstandige organisatieonderdelen verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de wettelijke taken en onder de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur samenwerken. De kolommen en andere veiligheidspartners staan garant voor een kwalitatief goede monodisciplinaire taakuitvoering en programmatische multidisciplinaire aanpak. De multidisciplinaire taken staan onder regie van de veiligheidsdirectie. De taken zijn daarbij in verschillende ambtelijke en bestuurlijke portefeuilles onderverdeeld.

Al jaren is er een intensieve regionale samenwerking op het gebied van integrale veiligheidszorg, niet alleen op het gebied van fysieke veiligheid maar ook op het gebied van sociale veiligheid.

De VRT is een netwerkpartner en werkt veel samen om publieke en private partners, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen rondom het thema veiligheid en innovatie bijeen te brengen en vernieuwing mogelijk te maken ten gunste van 'meer' veiligheid en een hoger maatschappelijk rendement. Samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstituten is daarbij het uitgangspunt. De VRT participeert hierbij als 'spin in het web' en vervult verschillende rollen; coördinator, facilitator, adviseur, opdrachtnemer. Het aanjagen van innovatie en samenwerking moet leiden tot nieuwe activiteiten en faciliteiten op het gebied van veiligheid in Twente.

2.2 Wat doet Veiligheidsregio Twente?

Taken op basis van de Wet Veiligheidsregio's
Op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bereidt de VRT zich voor op zware ongevallen, branden, rampen en crises. De VRT inventariseert de risico's en heeft een adviserende taak over deze risico's. Wanneer er een brand, ongeval, ramp of crisis optreedt beschikt de VRT over de middelen om professioneel en slagvaardig te kunnen optreden. Veiligheidsregio Twente heeft primair tot doel de taken uit de Wet Veiligheidsregio's uit te voeren.

Taken niet voortkomende uit de Wet Veiligheidsregio
Daarnaast voert de VRT een aantal taken uit die niet voortkomen uit de Wet Veiligheidsregio's. Sommige taken vloeien wel voort uit een (andere) wet en/of zijn in opdracht van de gemeenten belegd bij de VRT. Het betreft de volgende taken:

1. Adviseren bij (grootschalige) evenementen: VRT adviseert om evenementen zo veilig mogelijk te maken.
2. Bevorderen van de landsgrensoverschrijdende samenwerking.
3. Een deel van de activiteiten op Twente Safety Campus (TSC).
4. Het bieden van een platform voor samenwerking op het gebied van de fysieke of sociale veiligheid, zoals het Platform Integrale Veiligheidszorg, Veiligheidsstrategie Oost Nederland, de Regionale Toezichtsruimte (RTR) en het Veiligheidshuis Twente (VHT).

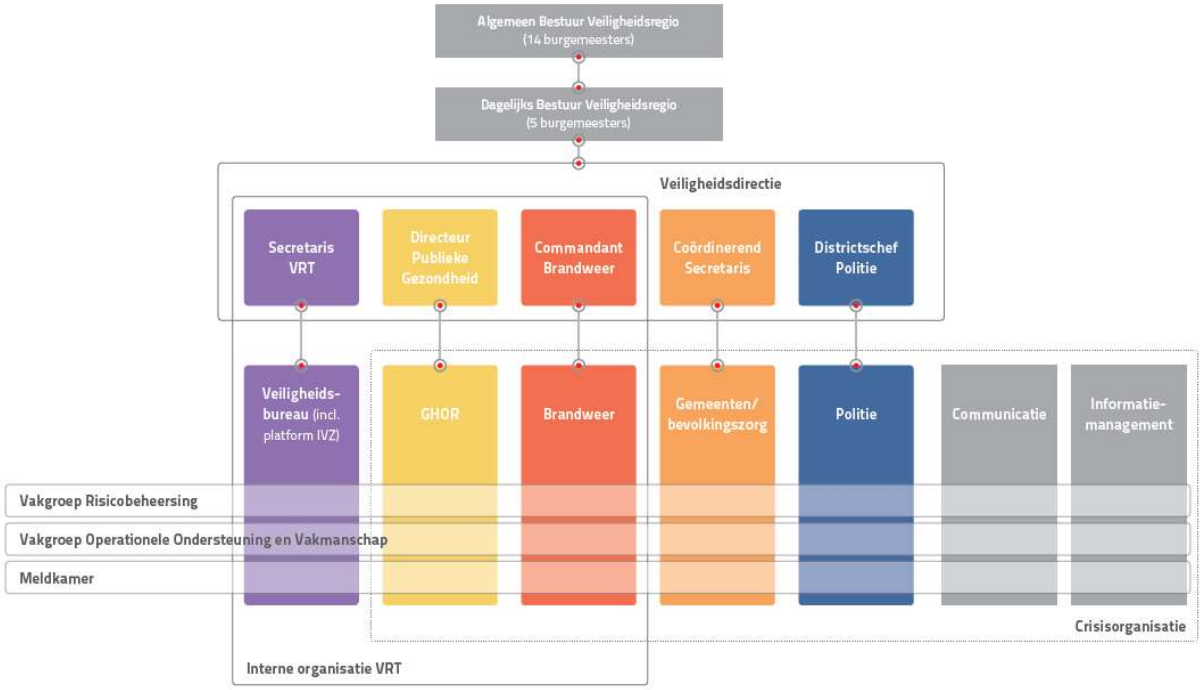
Twente Safety Campus
De Twente Safety Campus vormt een ontmoetingsplek voor veiligheid in Twente waar verschillende disciplines en deskundigheid bij elkaar komen. De activiteiten op de campus zijn een mix van wettelijke en niet-wettelijke taken. TSC bestaat uit een drietal organisatieonderdelen:

- TRONED: hier biedt TSC oefenprogramma's aan om de vakbekwaamheid en professionaliteit van hulpverleners te verbeteren. Het vakbekwaam houden van eigen personeel is een wettelijke taak. De trainingen die worden gegeven aan derden zijn aangemerkt als een ondernemersactiviteit.
- Risk Factory: het doel van de Risk Factory is het vergroten van het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers in Twente. De activiteiten in dat kader hebben een wettelijke basis. Het thema veiligheid wordt in de Risk Factory integraal benaderd. Om die reden zijn partners in de veiligheidsketen, zoals de Nationale Politie, de GGD en verkeersveiligheidsinstanties betrokken.
- Safety Field Lab: betreft de onderzoeks- en testfaciliteit van TSC, gericht op realisatie van innovatieve veiligheidsoplossingen. De activiteiten hebben in beginsel een niet-wettelijk karakter. Met uitzondering van de brandonderzoeks- en kennisgerelateerde activiteiten die voor eigen doeleinden worden verricht.

In paragraaf 3.5 wordt verder ingegaan op de activiteiten van TSC evenals de wijze waarop deze activiteiten worden gefinancierd.

2.3 De organisatie

Het organogram van de ambtelijke organisatie Veiligheidsregio Twente ziet er als volgt uit

De VRT opereert in heel Twente. De brandweer beschikt over 29 kazernes met materieel verspreid over Twente. Vanuit deze kazernes staat de brandweer 24/7 paraat, met zowel beroeps als vrijwilligers, voor de inzet bij incidenten. Daarnaast maken we voor de crisisorganisatie ook gebruik van vele medewerkers van alle gemeenten en van overige organisaties. Het aantal fte's en het aantal brandweervrijwilligers in de begroting 2023 is als volgt verdeeld over de programma's:

Programma	Aantal beroeps/ambtelijk	Aantal vrijwilligers
Brandweer	335	713
Veiligheidsbureau	21	
GHOR	10	
Gemeenten	2	
Totaal	**368**	**713**
*Begroting '22**	*362*	*666*

Noot: in aanvulling op de tabel zijn er c.a. 170 gemeenteambtenaren verbonden aan VRT die ingezet kunnen worden bij bevolkingszorg en crisiscommunicatie. Een klein deel daarvan (c.a. 15) heeft een aanstelling als piketfunctionaris.

*** Toelichting verschil in formatieve sterkte:**
De stijging van de formatieve sterkte (+6 fte) is drieledig:
1. + 3,0 fte ten gevolge van de instelling van het kenniscentrum Mensenhandel (besluit d.d. 22 april 2021). Deze formatie wordt gesubsidieerd.
2 + 0,8 fte ten gevolge van het in eigen beheer nemen van de bestuurlijke juridische functie. Tot dusverre was deze functie uitbesteed.
3 + 2,2 fte ten gevolge van een herijking van de aansturing van de kazernes in Almelo en Hengelo. Er is sterke behoefte aan eenduidigheid qua aansturing. Daarbij kan met de additionele formatie de roosters beter en meer flexibel worden ingevuld. De additionele formatie wordt dan ook bekostigd uit een taakstellende besparing op overuren.

3 Toelichting op de programma's

3.1 Programma Multidisciplinaire onderwerpen

Portefeuillehouder	**R.W. Bleker**
Programmamanager	**H.G.W. Meuleman**

Samenvatting
Het programma multidisciplinaire onderwerpen bevat de coördinatie van de werkzaamheden, projecten en activiteiten welke multidisciplinair opgepakt worden.

Trends en Ontwikkelingen

Landelijke trends en ontwikkelingen zijn voor ons ook van invloed op onze doelstellingen. Zonder een uitputtend overzicht te willen geven volgt hieronder een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen die wij signaleren en waarmee wij rekening willen houden:

Veranderingen in de maatschappij
De impact van Covid-19 is groot en dit zal ook in 2023 nog zijn weerslag hebben. Fysiek, economisch, sociaal en emotioneel. In 2022 zullen deze effecten beter zichtbaar en benoembaar zijn. Tijdens Covid-19 hebben we het netwerk van de VRT verstevigd en uitgebouwd. Partijen die van belang zijn om de maatschappij draaiende te houden kwamen explicieter in beeld. Denk bijvoorbeeld aan de onderwijssector en de media. We hebben gemerkt dat samenwerking met deze sectoren kan bijdragen aan het vergroten van de veerkracht van de samenleving. Dat kunnen we in 2023 blijven uitbouwen en benutten.
Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van al onze inwoners. Het is aan ons hen daarbij, samen met partners, te helpen. Dit doen we onder andere door in te zetten op communicatie over risico's met onze inwoners en bedrijven, met als doel bewustwording van risico's, bieden van handelingsperspectief en daarmee vergroten van de zelfredzaamheid.

Cyberweerbaarheid, klimaat en energietransitie
Door technologische en maatschappelijke veranderingen zien we de afgelopen jaren een verschuiving op het gebied van veiligheid en risico's. Denk bijvoorbeeld aan ontwikkelingen in de digitale wereld, de energietransitie of klimaatverandering. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de veiligheid. Dit maakt dat de Veiligheidsregio ook op dit soort thema's een rol krijgt of heeft.

Drones
De eerste momenten na een incident zijn cruciaal. Correcte informatie is voor alle first responders van groot belang. Drones bieden nieuwe kansen om bij incidenten zo adequaat mogelijk op te treden. Met behulp van een drone wordt de verificatietijd verkort en de effectiviteit van first responders verbeterd. Naast het verkorten van de verificatietijd kunnen drones ook proactief een bijdrage leveren aan bijvoorbeeld het bewaken van evenementen of bij handhaving en/of toezicht van wetgeving. Ook zijn overheidsinstanties (bijvoorbeeld gemeenten) en particuliere bedrijven beter in staat om met behulp van drones te zorgen voor veilige gebouwen en/of bedrijventerreinen.

Meldkamer Oost-Nederland
De voorbereidingen om te komen tot een gezamenlijke meldkamer in Oost-Nederland zijn al enkele jaren geleden gestart. Huidige planning is dat de nieuwe meldkamer in Apeldoorn vóór de zomer van 2023 gereed zal zijn. Dit is het moment dat de medewerkers ook overgaan naar Apeldoorn. De meldkamer in Hengelo verdwijnt dan. Ook de komende tijd vergt deze ontwikkeling nog de nodige aandacht, zoals de zorg voor het meldkamerpersoneel, de governance van de meldkamer, de borging van onze crisisorganisatie bij de meldkamer en het ontsluiten van relevante data.

Veranderende wetgeving
Wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen gevolgen hebben voor onze organisatie en voor ons handelen.

- Evaluatie Wet veiligheidsregio's: het nieuwe Kabinet zal hier naar verwachting in 2022 over besluiten. Wij kunnen ons in Twente grotendeels vinden in de getrokken conclusies en gedane aanbevelingen in het evaluatierapport. Het is nog even afwachten welke punten wel en niet worden overgenomen door het nieuwe kabinet.
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen: deze wordt momenteel geëvalueerd. De verwachting is dat deze wet op onderdelen aangepast gaat worden. Het zal dan gaan om meer procesmatige wijzigingen die niet onze inhoud zullen treffen.

Informatie gestuurd werken
Informatie gestuurd werken wordt steeds belangrijker. Informatie gestuurd werken gaat er vanuit dat informatie en data actief wordt ingezet om de primaire processen van een organisatie beter en effectiever te laten

verlopen. Er is heel veel informatie beschikbaar, door dit slim te koppelen kan veel gewonnen worden in tijden van crisis, maar ook in de voorbereiding hierop. Bijkomend aandachtspunt hierbij is de beveiliging en het regelen van de toegang tot deze informatie.

Evenementen
Na twee jaar kunnen weer grootschalige evenementen plaatsvinden. De afgelopen twee jaar hebben deze niet kunnen plaatsvinden i.v.m. de coronamaatregelen. Tezamen met de gemeenten en organisatoren bekijken we hoe deze evenementen veilig en gezond gehouden kunnen worden.

Gespecialiseerd personeel
We verwachten dat het invullen van vacatures waarin we ervaren en gespecialiseerde medewerkers vragen, lastig blijft. Twente is een regio die niet centraal in het land ligt. Op bepaalde terreinen (bijvoorbeeld informatievoorziening) moeten we ook concurreren met bijvoorbeeld het bedrijfsleven.

Wat willen we bereiken?

Alle activiteiten van de Veiligheidsregio Twente richten zich op het vergroten van de veiligheid van de inwoners, ondernemers en bezoekers van Twente. Dit doen wij door veiligheidsrisico's in Twente nauwgezet in kaart te brengen en de zelfredzaamheid bij inwoners en ondernemers in Twente te stimuleren. Onze activiteiten strekken zich uit van het adviseren over het voorkomen van (en voorbereiden op) ongevallen en rampen, tot het verhelpen van de situatie bij ongevallen, rampen en crisis. Daarbij gaat onze aandacht niet alleen uit naar bestaande risico's, ook zicht krijgen op en bestrijding van nieuwe risico's staat hoog bij ons op de agenda. Het resultaat is niet per definitie een hoger veiligheidsniveau, maar wel meer veiligheid in Twente en duidelijkheid over de risico's waardoor mensen in Twente zich beter kunnen voorbereiden. Om dit te bereiken hebben we de juiste mensen nodig. Hiervoor willen wij een aantrekkelijke werkgever blijven.

Wat gaan we doen?

Belangrijke activiteiten in het jaar 2023 vanuit het Veiligheidsbureau zijn:

Bestuursondersteuning
a. Advisering aan en ondersteuning van het bestuur.
b. Coördinatie van de multidisciplinaire samenwerking op het gebied van de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
c. Coördinatie van de planning en controlcyclus.
d. Waar nodig en mogelijk ondersteuning aan brandweer, GHOR, gemeenten, politie en partners.
e. Invulling geven aan het regisseurschap voor veiligheid; onder andere middels de platformfunctie.

Samenwerking
We werken met vele activiteiten in het jaar 2023 vanuit het Veiligheidsbureau zijn:

Crisisorganisatie
Op het gebied van crisisorganisatie willen we ons richten op het volgende:
- Bestendigen van de huidige flexibele en slagvaardige crisisorganisatie.
- Intensiveren contacten vitale partners
- Blijvende vakbekwaamheid van de crisisorganisatie organiseren door trainen en oefenen (o.a. 14 systeemoefeningen)
- Uitrollen van een vakbekwaamheidssysteem (persoonlijk portofolio).
- Impuls geven aan het leren van oefenen en incidenten.

Samenwerking
We werken met vele partners samen op verschillende terreinen. Vanzelfsprekend blijven we de samenwerking tussen de verschillende kolommen en partners stimuleren en faciliteren. Bijvoorbeeld de GGD en andere zorgpartners middels een Stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf. Politie en justitie zijn verbonden in het Districtelijk Veiligheidsoverleg. Rond de thema's leefbaarheid en milieu werken we samen met de Omgevingsdienst Twente, Waterschap Vechtstromen en andere partners. We werken in verschillende verbanden nauw samen met andere veiligheidsregio's en partners, zoals het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV).

De samenwerking met onze Oosterburen in Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen heeft de afgelopen jaren een verdiepingsslag gekend. Op velerlei terrein zijn goede afspraken tot stand gekomen. Eind vorig jaar is het zg. N4 overleg officieel van start gegaan. In dit overleg werken de zuidelijke Veiligheidsregio's (liggend aan de grens met Noordrijn-Westfalen nauw samen met de Kreise uit deze deelstaat die liggen aan de grens met Nederland. Ook in 2023 zal verder worden geïnvesteerd in de samenwerking met de beide deelstaten en in het bijzonder met onze directe buren: de Kreis Borken en de Grafschaft Bentheim.

Convenanten
In Oost 5 verband is in 2018 de afspraak gemaakt om in gezamenlijkheid de afsprakenlijsten met de verschillende crisispartners te actualiseren. Deze werkwijze lijkt aan de gestelde verwachtingen te voldoen. Ook in 2023 willen we deze werkwijze continueren en daar waar mogelijk verder optimaliseren.

Drones
Diverse partijen in Twente, zoals Space53, Brandweer Twente, Twente Safety Campus, Politie etc. hebben het initiatief genomen om de toepassing van drones met name op het dossier veiligheid verder in ontwikkeling te brengen. Ook de kennisinstellingen en diverse Twentse bedrijven zijn bij de verschillende initiatieven betrokken. De VRT volgt deze ontwikkelingen en wil waar mogelijk ook in 2023 een ondersteunende rol bieden. De VRT wil hiermee het gebruik van drones in Twente verder stimuleren.

Risicobeheersing
Door technologische en maatschappelijke veranderingen zien we de afgelopen jaren een verschuiving op het gebied van veiligheid en risico's op en onder de grond, in de lucht en onzichtbare risico's. De vraag daarbij is welke rol heeft de VRT. Deze vraag zal lopende dit jaar kunnen worden beantwoord.

Risicocommunicatie
Het bestuur van de Veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan burgers over de risico's, rampen en crises en over de maatregelen die het heeft genomen ter voorkoming en bestrijding ervan. Risicocommunicatie is er niet alleen op gericht dat burgers zich bewust zijn van de risico's, maar ook van de voorbereidingen die ze zelf kunnen treffen en acties die ze kunnen ondernemen op het moment van een incident. Doel van risicocommunicatie is hoofdzakelijk het vergroten van de zelfredzaamheid. We richten ons naast op het algemene publiek ook op kwetsbare doelgroepen.

Evenementen
Het coronavirus heeft een grote impact op de evenementenwereld. Veel evenementen konden in 2020, 2021 en 2022 niet doorgaan. De verwachting is dat in 2023 het aantal grootschalige evenementen minimaal hetzelfde blijft of zal toenemen. Ingeschat wordt dat voor circa 40 evenementen een multidisciplinair advies wordt opgesteld. Naast advisering zal de focus in 2023 blijven liggen op het vergroten van het veiligheidsbewustzijn van organisatoren. Er worden informatiebijeenkomsten en table topoefeningen georganiseerd. Daarnaast is verbinding tussen de gemeenten onderling en tussen de hulpdiensten en gemeenten en regionale afstemming een speerpunt.

Informatiegestuurd werken
De rol van de Veiligheidsregio bij het creëren van een veilige omgeving vraagt om een sterke informatiepositie. De focus voor het komende jaar ligt op het doorontwikkelen van het gebruik van data. Onder andere door meer te testen met de inzet van drones en andere robots te gebruiken. We verbinden eigen gegevens met deze van netwerkpartners en brengen het grotere geheel in kaart. Veiligheidsregio Twente onderneemt verschillende initiatieven om informatie een meer cruciale rol te laten spelen in zowel de voorbereidende, koude fase van incidentbestrijding als in de lauwe en warme fase van incidentbestrijding. Voorbeeld is het werken aan een actueel operationeel beeld door het beschikbaar stellen van up-to-date informatie voor de verschillende functionarissen in de crisisorganisatie. Ander voorbeeld is het actueel houden van het regionaal risicoprofiel. Dit gebeurt vanuit het informatie- en operationeel centrum (IOC).

Rampenbestrijdingsplannen
Conform de wet worden er rampenbestrijdingsplannen opgesteld. Dit zijn de operationele plannen waarin de aanpak van concrete rampsituaties voor specifieke inrichtingen is beschreven. Deze rambestrijdingsplannen worden door het bestuur van de Veiligheidsregio vastgesteld. Het gaat hier om 6 rampbestrijdingsplannen en 3 coördinatieplannen. Deze plannen zijn eind 2021 geactualiseerd en zijn begin 2022 ter besluitvorming aan het DB aangeboden partners samen op verschillende terreinen.

Crisisorganisatie
Op het gebied van crisisorganisatie willen we ons richten op het volgende:
- Bestendigen van de huidige flexibele en slagvaardige crisisorganisatie.
- Klassieke crises en moderne crisis (cyber, klimaat).
- Blijvende vakbekwaamheid van de crisisorganisatie organiseren door trainen en oefenen (o.a. 14 systeemoefeningen)
- Uitrollen van een vakbekwaamheidssysteem (persoonlijk portofolio).
- Impuls geven aan het leren van oefenen en incidenten.
- Paraatheid behouden van de kolommen Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie.

Wat gaat het kosten?

Multidisciplinaire onderwerpen	2023		2022		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bestuursondersteuning	878.532	1.232.806	882.370	1.223.684	-3.838	9.122
Rampenbestrijding en crisisorganisatie	297.627	0	369.931	82.000	-72.304	-82.000
Samenwerking & Innovatie	0	0	0	0	0	0
Meldkamer	64.919	0	62.945	0	1.974	0
Kwaliteit & Informatievoorziening	147.850	0	142.320	0	5.530	0
Risicobeheersing & Communicatie	236.650	50.000	246.314	66.667	-9.664	-16.667
Veiligheidshuis Twente	999.470	999.470	532.370	532.370	467.100	467.100
Platform IVZ	176.717	176.717	104.269	104.269	72.448	72.448
Totaal Multidisciplinaire onderwerpen	**2.801.765**	**2.458.993**	**2.340.519**	**2.008.990**	**461.246**	**450.003**
	342.772		**331.529**		**11.243**	

De taken van Veiligheidshuis Twente en Platform IVZ zijn strikt gescheiden van de overige VRT taken. Zij ontvangen hiervoor een aparte financiering en zijn geen onderdeel van de gemeentelijke bijdrage.

In de begroting 2023 zijn incidentele baten en lasten opgenomen voor in totaal € 182.483. Incidentele middelen (vooruitontvangen BDUR-gelden en/of subsidies) worden in 2023 onder andere besteed aan:

- Programma Weerbaar Twente
- Risicobeheersing
- Kennispunt Mensenhandel

3.2 Programma Brandweer

Portefeuillehouder	**S.W.J.G. Schelberg**
Programmamanager	**S.J.M. Wevers**

Als brandweer houden we ons bezig met het voorkomen en beperken van brand en het bestrijden van brand en ongevallen. Hierbij richten we ons op minder branden, minder slachtoffers en minder schade. Tevens leveren we een bijdrage aan de crisisorganisatie van de VRT. We staan 24 uur per dag, 7 dagen per week en 365 dagen per jaar klaar om te helpen. De Brandweer heeft een uitvoeringsagenda gemaakt voor periode 2018-2023 gebaseerd op de huidige bestuurlijk vastgestelde visie (De Blik Veuroet, januari 2018). De jaren 2018-2023 staan in het teken van drie pijlers:

1. Ondernemende en vernieuwende organisatie
2. Mens staat centraal
3. Midden in de maatschappij.

Ontwikkeling en realisatie van deze pijlers wordt uitgevoerd vanuit het uitgangspunt: Brandweer Twente is er altijd.

Trends en Ontwikkelingen

Klimaatverandering en energietransitie

Het regionale risicoprofiel is ten opzichte van 2018 niet sterk gewijzigd. Wel staan nadrukkelijk nieuwe risico's en ontwikkelingen op de agenda. De grotere kans op droogte, neerslag en (zware) stormen. Ook volgen wij demografische veranderingen zoals vergrijzing op de voet. Ontwikkeling van nieuwe energie zorgen voor nieuwe veiligheidsvraagstukken. Bijvoorbeeld het blussen van branden in zonnepanelen, incidenten met waterstof, voertuigen met een alternatieve aandrijving of oplaadstations, buurtaccu's in (woonwijken). Al deze veranderingen maken dat de brandweer zich moet voorbereiden op deze mogelijke incidenten. In dit verband werken we ook nauw samen met andere veiligheidsregio's en partners zoals het Nederland Instituut Publieke Veiligheid.

Europese deeltijdrichtlijn brandweervrijwilligers

Onderdelen van de toepassing van de huidige rechtspositie van vrijwilligers verdragen zich niet (meer) met de Europese deeltijdrichtlijn, waarin is bepaald dat deeltijdwerkers recht hebben op dezelfde arbeidsvoorwaarden (en dus beloning) als vergelijkbare voltijdwerkers. Een gelijkschakeling van de arbeidsvoorwaarden is financieel onhaalbaar en zou het einde van brandweervrijwilligheid betekenen. Daarom is op landelijk niveau een denkrichting ontwikkeld, die uitgaat van het vergroten van de verschillen tussen de taken van een vrijwilliger en die van een beroepskracht, zodanig dat van een vergelijkbare werksituatie geen sprake meer is.

Landelijk wordt gewerkt aan een implementatieplan, in 2022 vindt hierover besluitvorming plaats. Pijlers voor dit plan zijn oa:

1. Toekomstbestendig stelsel
2. Juridisch houdbaar
3. Gelijkwaardige brandweerzorg
4. Veiligheid van brandweerpersoneel
5. Praktisch uitvoerbaar en betaalbaar

Het bestuur heeft de VRT gevraagd zich alvast voor te bereiden op mogelijke scenario's. Uitgangspunten hierbij zijn: behoud van vrijwilligheid, behoud huidige kwaliteit brandweerzorg (vastgelegd in dekkingsplan) en passend in de landelijke denkrichting.
Op het moment dat besluitvorming en financiering van dit vraagstuk gereed is, volgt een voorstel tot implementatie. De kosten voor invoering voor Twente worden geschat op ca. 1,5 miljoen.

Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol binnen de brandweer, het grootste gedeelte van het personeelsbestand bestaat uit vrijwilligers. Vrijwilligers zijn daarmee essentieel voor de brandweerzorg in Twente. Om de paraatheid te garanderen is het daarom belangrijk om voldoende vrijwilligers aan te trekken en te behouden in Twente. Het behoud van het aantal vrijwillige brandweerlieden is een opgave die een toenemende inspanning vraagt. Het doel is dat elke kazerne voldoende gemotiveerde en vakbekwame vrijwilligers heeft die zich maatschappelijk en organisatorisch betrokken voelen. Eind 2022 is de Vrijwilligersagenda afgesloten. Projecten die hieruit voort zijn gekomen worden in 2023 bestendigd in de organisatie of onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Enkele voorbeelden hiervan zijn: werving brandweervrijwilligers onder (gemeente) ambtenaren, ceremoniële bijeenkomsten en aanpassingen in het werving & selectiebeleid.

Paraatheid

Het blijven garanderen van de paraatheid in Twente is en blijft een aandachtspunt de komende jaren. Er zijn verschillende manieren waarop we dit proberen te borgen. Het doel is dat elke kazerne voldoende gemotiveerde en vakbekwame vrijwilligers heeft die zich maatschappelijk en organisatorisch betrokken voelen. Het vergt daarnaast inspanning om de paraatheid in Twente goed in beeld te krijgen om op deze manier te kunnen sturen op de paraatheid van de kazernes. Hulpmiddelen zoals slimme pagers en digitale informatie worden ingezet om dit te realiseren. Ten behoeve van de paraatheid en opschaling functioneert het IOC tijdens incidenten als

informatiecentrum voor het SGBO-brandweer. Ook de uitkomsten uit de vrijwilligersagenda, flexwerkende vrijwilligers en chauffeur zonder manschap worden ingezet om dit thema te realiseren. De aansturing van de kazernes zowel beroeps als vrijwillig is geprofessionaliseerd. Ook wordt er gekeken naar mogelijkheden om de beroepsbezetting in Twente waar mogelijk te flexibiliseren en optimaal te benutten. Ook wordt er gekeken naar mogelijkheden om de beroepsbezetting in Twente waar mogelijk te flexibiliseren en optimaal te benutten. Daarnaast gaan we de mogelijkheden onderzoeken om efficiënt en effectief (repressieve) capaciteit in te zetten, gebruik makend van het middel capaciteitsmanagement. Doel hiervan is om de paraatheid te bestendigen, de flexibiliteit van inzetbaarheid te verhogen en waar mogelijk efficiencykansen te benutten.

Meldkamer brandweer
Sinds 2014 loopt een landelijk traject onder de naam Transitie Landelijke Meldkamer Organisatie. Hierin wordt uitvoering gegeven aan het besluit van de minister om over te gaan naar één nieuwe meldkamerorganisatie die verantwoordelijk wordt voor 10 landelijke meldkamers (i.p.v. de 25 regionale meldkamers). Voor Twente houdt het in dat er een transitieproces is ingezet om samen met de overige 5 veiligheidsregio's in Oost te komen tot één nieuwe gezamenlijke meldkamer in Apeldoorn. Het beheer van de meldkamer is reeds overgedragen aan de LMS (onderdeel politie). Harmonisatie van processen (brandweer- en crisis-) en een overgang van brandweercentralisten naar één Veiligheidsregio (VNOG) zijn in 2022 voorbereid. De daadwerkelijke overgang vindt in 2023 plaats. Uitgangspunt bij de transitie is dat dit een geleidelijk proces is waarbij de nieuwe manier van werken wordt uitgewerkt en beproefd. Twente is betrokken bij het landelijke en regionale proces. In het voorjaar van 2023 is de overgang naar de nieuwe meldkamer in Apeldoorn gepland. Hiermee is het proces niet afgerond. Na de overgang ligt de focus op het behoud van continuïteit, de werkbaarheid van de operationele processen, borging van het RCC en de regionale toezichtruimte.

Technologie en ontwikkelingen
Technologische ontwikkelingen gaan snel en de technologische mogelijkheden worden steeds groter. Ook binnen de brandweer is technologie noodzakelijk en speelt het een belangrijke rol. Het gebruik van operationele informatiesystemen is niet meer weg te denken. Daarnaast levert technologie een bijdrage aan het vergroten van de brandveiligheid, denk aan nieuwe manieren van detectie van brand of andere manieren van alarmeren. Brandweer Twente beschikt over een drone ploeg en de kazerne Glanerbrug heeft als eerste kazerne een drone platform. Er wordt daarnaast volop getest op de TSC en er zijn verschillende projecten voor de doorontwikkeling van drones (o.a. de projecten 'snuffeldrone' en 'hotspotdetectie'). De komende jaren wordt er ingezet op de doorontwikkeling en het gebruik van drones waarbij de focus niet alleen ligt op het reactief gebruik van drones maar ook op preventieve inzet. Een voorbeeld hiervan is testen met 'automatische drones'. Dit houdt in dat drones vanaf diverse locaties op afstand bestuurd kunnen worden om geprogrammeerde vluchten uit te voeren. Verder is data gestuurde brandweerzorg volop in ontwikkeling. Er wordt gericht data verzameld en geanalyseerd en gebruikt om keuzes te maken in de organisatie.

Omgevingsrecht
Met de invoering van de omgevingswet wordt het wettelijke kader voor de inrichting van de fysieke leefomgeving vereenvoudigd. De nieuwe regelgeving moet het omgevingsrecht inzichtelijker maken, de kwaliteit van de leefomgeving meer centraal stellen, de bestuurlijke afwegingsruimte voor projecten vergroten en besluitvorming over projecten bespoedigen. De wet wordt op 1 januari 2023 ingevoerd. De impact van de wetwijziging is groot. Ook voor diverse verbonden partijen, zoals VRT.
In het kort:

a. Omgevingswet - De Omgevingswet bundelt en moderniseert in één wet veel huidige regelgeving voor de leefomgeving.
b. Private kwaliteitsborging - De introductie van private kwaliteitsborging betekent dat Brandweer Twente verder gaat met de doorontwikkeling van regelgericht naar risicogericht werken, zowel op het gebied advies als toezicht.
c. Samenwerking netwerkpartners bevoegd gezag onder de Omgevingswet

Onder het omgevingsrecht verandert ook de wijze waarop netwerkpartners (Omgevingsdienst Twente, GGD Twente, Waterschap Vechtstromen, Veiligheidsregio Twente) de bevoegde gezagen voorzien van input.
In 2022 heeft de herinrichting van de sector Brandveiligheid plaatsgevonden. Dit houdt nauw verband met de veranderingen in het Omgevingsrecht. De doorontwikkeling van risico-gericht en informatie-gestuurd werken, onderdeel van de herinrichting, loopt in 2023 en daaropvolgende jaren door.

Wat willen we bereiken?

Brandweer Twente is een herkenbare brandweerorganisatie die optreedt als sterke partner zowel in Veiligheidsregio Twente als daarbuiten. Onze bedrijfsvoering is gericht op efficiënt en risicogericht werken met een goede balans tussen kosten en baten. We streven naar professionele en slagvaardige brandweerzorg, die voldoet aan wensen en verwachtingen van inwoners. Die past binnen dat wat de wet en ons bestuur van ons vraagt. We staan elke dag 24/7 paraat voor een veilig Twente. Dit doen we door onze hulp te verlenen bij branden maar ook bij complexe incidenten en crisis én door te werken aan het voorkomen van branden en ongevallen via voorlichting. Ons doel daarbij is minder branden, minder slachtoffers en minder schade.

Wat gaan we doen?

1. Ondernemende en vernieuwende organisatie

We kijken steeds naar de (brandveiligheids-)risico's in Twente en de gegevens die we daarover hebben. Onze acties stemmen we daarop af. Daarbij hebben we aandacht voor bestaande en nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij.

a. We verzamelen steeds meer informatie uit onze organisatie, maar ook daarbuiten. Ons IOC speelt daarbij in de voorbereiding en bij incidenten een belangrijke rol. Deze informatie geeft ons inzicht om onderbouwde keuzes te maken in ons werk. Dit noemen we Business Intelligence (BI).
b. We zijn vernieuwend: altijd op zoek naar het inzetten van nieuwe technologie en werkwijzen om ervoor te zorgen dat onze mensen veilig en professioneel hun werk kunnen doen.
c. Voor het vlammetje zijn we blijvend op zoek naar kennis over oorzaken en slimme manieren om incidenten te voorkomen. Dit doen we door advisering en toezicht op bestaande en nieuwe ontwikkelingen, lesgeven in brandveiligheid op ROC en Hogescholen en door het verhogen van veiligheidsbewustzijn d.m.v. voorlichting en communicatie.
d. We staan 24/7 paraat vanuit ons netwerk van 29 kazernes. Elke kazerne levert een bijdrage aan het grote geheel. Elke kazerne krijgt ruimte voor lokale keuzes, bijvoorbeeld over oefenen, de kazerne en materiaal.

2. Mens staat centraal

a. Medewerkers voelen zich gezien en gewaardeerd. We luisteren naar elkaar en hebben begrip voor elkaars rol en positie. Samen zijn we trots op Brandweer Twente.
b. We staan bekend als een organisatie waar fitheid en gezondheid belangrijk zijn. Medewerkers zijn mentaal en fysiek gezond. Er zijn goede arbeidsomstandigheden en we werken aan mentale veerkracht.
c. Het oefenprogramma sluit aan bij de wensen en behoeften van het repressieve personeel: wat je al kunt hoef je niet te oefenen. Mensen worden uitgedaagd om te leren en krijgen de laatste kennis en inzichten aangeboden.
d. We hebben aandacht voor de vakbekwaamheid en inzetbaarheid van onze mensen. Daarbij stimuleren we mensen om zelf na te denken over hun loopbaan. De organisatie faciliteert en ondersteunt hierin.
e. Vrijwilligers vormen het grootste deel van ons personeelsbestand en voelen zich betrokken bij hun kazerne. Daarbij ligt de nadruk op het zoeken en het opleiden van voldoende repressieve vrijwilligers. De jeugdbrandweer biedt daarin kansen. Daarnaast kijken we naar nieuwe varianten van vrijwilligheid o.a. gerelateerd aan Voorlichting
f. We zijn en blijven een aantrekkelijke werkgever. Duurzame inzetbaarheid en diversiteit zijn hierbij belangrijke thema's.

3. Midden in de maatschappij

a. We leggen steeds verbindingen met andere organisaties in de maatschappij. Bijvoorbeeld voor het verbeteren van veiligheid voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen en zorg.
b. Met bedrijven en onderwijsinstellingen werken we samen, zodat kennis zoveel mogelijk wordt gedeeld en we elkaar op gebied van veiligheid versterken. De Twente Safety Campus speelt hierin een belangrijke rol.
c. Landelijk bouwen we mee aan het Nederlandse brandweernetwerk. We laten daarbij onze Twentse stem horen. We zorgen o.a. voor een goede overgang van de Twentse meldkamer naar Oost-Nederland.

Als onderdeel van Veiligheidsregio Twente werken we voor de Twentse gemeenten. De brandweer is daarbij een deskundig adviseur. Specifieke thema 's voor de komende jaren zijn de introductie van de Omgevingswet en de nieuwe ontwikkelingen rondom duurzaamheid. We staan ook paraat bij grote en complexe incidenten. Dit doen we door een slagvaardige bijdrage te leveren aan de crisisorganisatie van Veiligheidsregio Twente. We werken daarin samen met andere veiligheidspartners.

Indicatoren

Indicator	Nr. activiteit	Bron	Huidig niveau (2022)	Ambitieniveau (2023)
Verbinding met de gemeentes	3	Principebesluit tot regionalisering	Brandweer Twente komt indien gewenst jaarlijks in iedere gemeente 1x langs om de gemeenteraden/-besturen te informeren over haar activiteiten.	Brandweer Twente komt indien gewenst jaarlijks in iedere gemeente 1x langs om de gemeenteraden/-besturen te informeren over haar activiteiten of stelt de gemeenteraden schriftelijk op de hoogte.

Brandweer levert een bijdrage in de multidisciplinaire vakgroepen.	1	Visie *Brandweer Twente over Morgen*	100%	100%
De indicatorenset zoals vastgesteld in de programmabegroting wordt in VRT verband gemonitord.	1	n.v.t.	Rapportage in BERAP en in de jaarrekening	Rapportage in BERAP en in de jaarrekening
Vrijwilligersagenda wordt gebruikt voor het vinden, binden en verbinden van vrijwilligers	2	n.v.t.	Uitvoering diverse pilots, landelijke discussie taakdifferentiatie volgen, verdere implementatie van de resultaten uit de kazernebezoeken	In 2022 is de Vrijwilligersagenda afgesloten. De uitkomsten uit de projecten worden bestendigd in de organisatie en worden onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering
Productendienstencatalogus (PDC) met afspraken over de werkwijze m.b.t. de thema's advies en controles/toezicht.	3	n.v.t.	Er wordt landelijk een PDC voorgesteld die leidend is in het kader van de omgevingswet. Brandweer Twente gaat deze vertalen naar een Twentse invulling. Het huidige kwaliteitsniveau blijft als minimale basis bestaan.	Als onderdeel van het opgestarte programma Omgevingswet binnen de sector Brandveiligheid wordt de PDC geactualiseerd op de producten onder het veranderende omgevingsrecht. Deze wordt gebaseerd op de landelijke PDC. Het huidige kwaliteitsniveau blijft als minimale basis bestaan.
Adviestermijn	3	Visie *Brandweer Twente over Morgen*	De afgegeven adviezen worden integraal behandeld en in nauwe samenwerking en afstemming met gemeente en andere actoren afgehandeld en verstrekt. De adviezen voldoen aan de afgesproken en vastgestelde kwaliteitscriteria en zijn risicogericht van aard.	De afgegeven adviezen worden integraal behandeld en in nauwe samenwerking en afstemming met gemeente en andere actoren afgehandeld en verstrekt. De adviezen voldoen aan de afgesproken en vastgestelde kwaliteitscriteria en zijn risicogericht van aard. Er wordt tevens gekeken in hoeverre de termijnen wijzigen als gevolg van de Omgevingswet.
Brandweer Twente beschikt over een zaaksysteem met aansluiting op de samenwerkingsfunctionaliteit van de ketenpartners	3	n.v.t.	Brandweer Twente beschikt over een zaaksysteem dat interne processen ondersteund. Voor de uitwisseling van producten met bevoegde gezagen en ketenpartners wordt nu nog handmatig gehandeld.	Met de introductie van het digitaal stelsel omgevingswet wordt de uitwisseling van producten tussen bevoegde gezagen en ketenpartners vereenvoudigd. Daartoe dient het eigen zaaksysteem aan te sluiten op de samenwerkings-functionaliteit. Brandweer Twente beschikt zo kort mogelijk na de inwerkingtreding van de Omgevingswet over een zaaksysteem waarmee eenvoudig en snel producten uitgewisseld kunnen worden.
Toezicht (controles brandveiligheid)	3	Visie *Brandweer Twente over Morgen*	De diepgang, voortgang en realisatie van controles zijn afgestemd met de gemeenten. Daarbij wordt gestreefd naar een integraal kwaliteitsniveau. Er vindt periodieke afstemming plaats met	De diepgang, voortgang en realisatie van controles zijn afgestemd met de gemeenten. Daarbij wordt gestreefd naar een integraal kwaliteitsniveau. Er vindt periodieke afstemming plaats met alle gemeenten

			alle gemeenten omtrent de voortgang en eventuele bijzonderheden.	omtrent de voortgang en eventuele bijzonderheden.
Voorlichting	3	n.v.t.	Bereik[1] activiteiten Voorlichting: jaarlijks ca 50.000 mensen.	Voorlichting spant zich in om bij alle activiteiten die zij doen zoveel mogelijk risicogericht en informatiegestuurd te werken, waarbij brandveiligheidsbewustzijn maar ook gedragsverandering centraal staat.
Brandonderzoek	1	n.v.t.	Naast de reguliere brandonderzoeken wordt: • 100% van de branden met slachtoffers onderzocht • Op verzoek brandonderzoek gedaan	Naast de reguliere brandonderzoeken wordt: • 100% van de branden met slachtoffers[2] onderzocht • Op verzoek brandonderzoek gedaan
Basisbrandweerzorg: uitrukken die voldoen aan de normtijd	1	Dekkingsplan Brandweer Twente	Bij daadwerkelijke uitrukken voldoet brandweer Twente aan de wettelijke maximale opkomsttijd van 18 minuten. Wij rapporteren periodiek over de mate waarin we hebben voldaan aan de berekende tijden uit het dekkingsplan	Bij daadwerkelijke uitrukken voldoet brandweer Twente aan de opkomsttijden zoals opgenomen in het dekkingsplan. Wij rapporteren periodiek over de mate waarin we hieraan hebben voldaan.
Brandweerzorg: grootschalig en specialistisch	1	Dekkingsplan Brandweer Twente	Parate organisatie voor grootschalig en specialistisch optreden voor Twente (conform randvoorwaarden in het dekkingsplan). Verbeteren verantwoording van de prestatie aan burgers, bestuur en brandweer.	Parate organisatie voor grootschalig en specialistisch optreden voor Twente (conform randvoorwaarden in het dekkingsplan). Verantwoording van de prestatie aan burgers, bestuur en brandweer op orde.

Wat gaat het kosten?

Brandweer	2023		2022		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Repressie	14.693.826	1.060.602	14.017.216	1.024.195	676.610	36.407
Beheer & Techniek	14.806.509	1.350.081	14.264.403	1.196.469	542.106	153.612
Brandveiligheid	4.951.361	472.390	4.659.670	340.468	291.691	131.922
Vakbekwaamheid	6.566.834	591.115	6.535.028	600.720	31.806	-9.605
Strategie & Ondersteuning	13.690.908	2.825.733	13.033.780	2.473.982	657.128	351.751
Troned	2.493.761	2.493.761	2.461.637	2.461.637	32.124	32.124
Totaal Brandweer	**57.203.198**	**8.793.681**	**54.971.734**	**8.097.471**	**2.231.464**	**696.210**
	48.409.517		**46.874.263**		**1.535.254**	

In de begroting 2023 zijn incidentele baten en lasten opgenomen voor in totaal € 929.620. Incidentele middelen (vooruit ontvangen BDUR-gelden en/of subsidies) worden in 2023 onder andere besteed aan:

- Meldkamer sociaal plan
- Grensoverschrijdende samenwerking
- Doorontwikkeling gebruik drones
- Doorontwikkeling IOC
- Risk Factory Programma ondermijning

3.3 Programma GHOR

Portefeuillehouder	**P. Welman**
Programmamanager	**S. Dinsbach**

De GHOR draagt zorg voor de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crisis. Daarnaast treedt de GHOR op als adviseur voor andere overheden en organisaties en werkt de GHOR aan een goede voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening tijdens een crisis. De GHOR vormt de schakel tussen zorg en veiligheid.

Trends en Ontwikkelingen

Algemeen
Voor de begroting van 2023 is de verwachting dat GHOR Twente naast haar reguliere taken nog steeds een coördinerende en verbindende rol zal vervullen binnen de COVID pandemie. Naar verwachting bevindt de pandemie zich in de endemische fase en blijft zij deel uitmaken van de samenleving. Dit zal gevolgen hebben voor de invulling van de taken van de GHOR, denk bijvoorbeeld aan zorgcontinuïteit, het verschuiven van evenementen in het jaar, een andere piekbelasting binnen de werkzaamheden, informatiemanagement of het anders invullen van OTO-taken. Daarnaast heeft het Kabinet in 2022 in dit kader aangegeven beleid op te stellen voor de Pandemische Paraatheid. Dit zal naast COVID taken ongetwijfeld ook gevolgen hebben voor de invulling van reguliere taken van de GHOR. Op welke manier is op dit moment nog niet bekend.

Cyber
In het kader van nieuwe dreigingen binnen risicobeheersing zal het onderwerp Cyber meer aandacht vragen. Cyber kan gezien worden als een nieuw ramp/crisis type, die effect kan hebben op meerdere reguliere GHOR-processen waaronder informatiemanagement en op ons operationele proces.

Doorontwikkeling van de GHOR
De evaluatie van de Wet veiligheidsregio's zal leiden naar een nieuwe wetgeving en in het verlengde daarvan herpositionering van de GHOR. Ook de ervaringen die zijn opgedaan in de COVID-crisis worden daarin meegenomen. Landelijk wordt door de DPG-raad en het overleg hoofden GHOR gewerkt aan doorontwikkeling van de GHOR. Deze is gericht op een toekomstbestendige GHOR die flexibel in kan spelen op een veranderende samenleving.

Wat willen we bereiken?

Naast onze coördinerende en leidinggevende taken tijdens rampen en crises biedt de GHOR-ondersteuning en advies aan de geneeskundige keten ter voorbereiding hierop. De GHOR is hierbij een betrouwbare partner die als schakel optreedt tussen zorg, veiligheid en bestuur. Ook in 2023 zal GHOR Twente haar rol als verbinder, adviseur en verschaffer van structuur vormgeven binnen haar taken.
Zorg continuïteit en continuïteit van zorg zijn hierbij belangrijke speerpunten zowel in het reguliere werk als ten tijde van rampen, crisis en in het kader van de pandemische paraatheid. In 2023 willen wij dit verder bestendigen. Dit doen wij o.a. door het Zorgrisicoprofiel verder te implementeren en door duiding en monitoring van informatiestromen voor onze ketenpartners.

Wat gaan we doen?

Pandemische paraatheid
a. Beleidsontwikkeling
b. Duiding van informatiestromen t.b.v. geneeskundige ketenpartners en Multi partners

Zorgcontinuïteit
a. Beleidsontwikkeling
b. Versterken samenwerking zorgcontinuïteitspartners

Risicobeheersing
a. Beleidsontwikkeling
b. Doorontwikkeling en verbreding van risicobeheersing (energietransitie, klimaattafels, cyber)
c. Evenementenadvisering en beleidsontwikkeling
d. Advisering omgevingswet en vergunningen
e. Implementatie Zorgrisicoprofiel
f. Nucleaire advisering

Informatiemanagement
a. Beleidsontwikkeling
b. Participeren ontwikkelingen start nieuwe meldkamer (Oost-Nederland) medio 2023
c. Informatiegestuurd werken doorontwikkelen en borgen

d. Versterken informatiemanagement binnen de geneeskundige en multidisciplinaire keten
e. Beheer en innoveren systemen ter ondersteuning van het informatiemanagementproces
f. Netcentrisch werken doorontwikkelen en borgen
g. De ontwikkelingen rondom cyber monitoren en vertalen naar GHOR-beleid

Opleiden Trainen Oefenen (OTO)
a. Beleidsontwikkeling,
b. Uitvoeren en participeren in het Mono en Multi OTO traject
c. Evaluatie en lerende organisatie: Mono GHOR en multidisciplinair
d. Voorbereiden van zorgcontinuïteitspartners op rampen en crisis
e. Afstemming en samenwerking GHOR en Acute zorg t.b.v. OTO-programma

Communicatie
a. Magazine 112 Netwerk
b. Hosting en servicecontract website GHOR Twente
c. Overig drukwerk
d. Relatiegeschenken

Samenwerking Mono en Multi
a. Landelijk (o.a. GGDGHOR Nederland, IFV, 25 Veiligheidsregio's)
b. Bovenregionaal (Oost 5 partners: VNOG, VRIJ, VGGM en VRGZ)
c. Regionaal (geneeskundige ketenpartners, Acute zorg euregio)
d. Grensoverschrijdende samenwerking met Acute zorg Euregio project Grenzeloze veiligheid
a. Convenanten actualiseren

Indicatoren				
Indicator	**Nr. activiteit**	**Bron**	**Ambitieniveau (2020)**	**Rekening niveau (2020)**
Advisering GHOR bij C evenementen	3	Regionaal evenementen beleid	100%	Op alle aanvragen voor C evenementen is door de GHOR geadviseerd.
Sleutelfuncties bemenst	4	Reg. crisisplan	100%	100%
GHOR-sleutelfunctionarissen opgeleid en min. 1x per jaar beoefend	4	OTO-jaarplan	85%	Alle sleutel-functionarissen zijn betrokken geweest bij de Covid-19 crisis en uitgevoerde evaluatie. Indien mogelijk hebben oefen activiteiten plaatsgevonden.
Evaluaties na inzet	4	Evaluaties na inzet	100%	100%
Schriftelijke afspraken met ketenpartners witte kolom	5	Aristoteles	100%	100%

Wat gaat het kosten?

GHOR	2023		2022		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bedrijfsvoering GHOR	1.037.001	955.464	999.736	929.440	37.265	26.024
GHOR-functionarissen	324.353	0	317.061	0	7.292	0
Opleiding, training en oefenen	138.678	0	134.900	0	3.778	0
Operationele planvorming	64.757	0	62.993	0	1.764	0
Innovatie	0	0	0	0	0	0
Totaal GHOR	**1.564.788**	**955.464**	**1.514.690**	**929.440**	**50.098**	**26.024**
	609.324		**585.250**		**24.074**	

3.4 Programma Gemeenten

Portefeuillehouder	**P. Welman**
Programmamanager	**J. Eshuis**

Samenvatting
In de rampenbestrijding en crisisbeheersing speelt de gemeente een belangrijke rol: zowel in de voorbereiding, de uitvoering als in de nafase. De gemeenten en VRT zijn verantwoordelijk voor bemensing ven kwaliteit van de kolommen *Bevolkingszorg* en *Crisiscommunicatie* tijdens incidenten waarbij (grote groepen) inwoners worden getroffen, een gelijkwaardige, operationele partner van brandweer, politie en geneeskundige hulpverlening (GHOR). De gemeente houdt zich bezig met de zorg voor de bevolking en het leven na het incident. We redeneren vanuit de maatschappelijke impact en betekenisgeving voor de bevolking.

De coördinatie van beide kolommen is belegd bij het Veiligheidsbureau van de VRT. Bij alarmering tijdens een crisis kennen beide kolommen een regionaal georganiseerde piketpoule en poule van functionarissen op vrije instroom. Medewerkers uit de veertien Twentse gemeenten bezetten voor het grootste deel deze regionale crisisfuncties.

Organisatie	**Aantal**
Piketpoule Bevolkingszorg Vrije instroom Bevolkingszorg	6 Algemeen Commandanten, 6 Officieren van Dienst 45 Hoofden Bevolkingszorg 14 Informatie coördinatoren 42 Telefonisten Telefoonteam
Piketpoule Crisiscommunicatie Vrije instroom Crisiscommunicatie	6 Algemeen Commandanten, 5 Officieren van Dienst 5 Strategisch Communicatieadviseurs 4 Hoofden Taakorganisatie 4 Hoofden Informatie Communicatie 32 Medewerkers Taakorganisatie (Pers- en publieksvoorlichters, web redacteuren, Coördinatoren Publieksinformatie)

Trends en Ontwikkelingen

Invloed Covid-19 crisis op regionale samenwerking
Door de Covid-19 crisis van de afgelopen jaren is online samenwerken een gemeengoed. Regionale afstemming gaat daardoor gemakkelijker en sneller. De coronacrisis heeft heel zichtbaar gemaakt dat het creëren en warmhouden van een netwerk met onze vaste partners zeer waardevol is en snel schakelen mogelijk maakt.

Maatschappelijke veerkracht en de rol van de samenleving
Meer dan in het verleden zullen ook de inwoners en het bedrijfsleven een bijdrage hebben in het netwerk van crisisbeheersing. Die bijdrage groeit niet alleen door de toegenomen zelfredzaamheid, maar ook door de inzet van vrijwilligersorganisaties. Daarnaast bevindt zich veel kennis en kunde in het maatschappelijk middenveld. Netwerkvorming is essentieel voor de toekomstige crisisbeheersing. Bij de kolommen Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie ligt samen met de Twentse gemeenten een regisserende rol om deze buitenwereld naar binnen te halen.

Uniform Kwaliteitsniveau
Landelijk is er een uniform kwaliteitsniveau voor de gemeentelijke processen van bevolkingszorg en crisiscommunicatie vastgesteld. De kwaliteitsverbetering van bevolkingszorg en crisiscommunicatie is een verantwoordelijkheid van de gemeenten en hun Veiligheidsregio. Voor de bevolkingszorgtaken inclusief crisiscommunicatie zijn de lokale kennis en de lokale inbedding bij gemeenten cruciaal. Daarom moeten deze taken een gemeentelijke verantwoordelijkheid blijven.

Wat willen we bereiken?

We streven naar vakbekwame, betrokken medewerkers die voldoen aan de wensen en verwachtingen van de inwoners. Dit past binnen dat wat de wet en ons bestuur van ons vraagt.

Wat gaan we doen?

Betrouwbare en fluïde partner
De kolommen worden ingezet om de gemeenten te ondersteunen bij de zorg voor de bevolking en om inwoners te voorzien in de informatiebehoefte. Dit kan zijn tijdens een acute crisis of een dreigende of voorzienbare situatie waarbij ernstige maatschappelijke onrust te verwachten is. Wij faciliteren de gemeenten naar behoefte door een flexibele opschaling.

Vakbekwame medewerkers

Inzetbaarheid van de functionarissen op het landelijke kwaliteitsniveau brengen en houden d.m.v. het aanbieden van een opleidings-, trainings- en oefenprogramma gericht op doorontwikkeling van de kolommen, vakbekwaamheid, kennismaking en onderlinge samenwerking.

We gaan onderzoeken welke impact deze maatschappelijke ontwikkelingen hebben op de kolommen Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie.

De meldkamer is bovenregionaal georganiseerd in Apeldoorn. Samen met de coördinatoren van de andere Oost 5 Veiligheidsregio's spannen we ons in om de alarmering van de Twentse gemeenten en de kolommen Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie te borgen en relevante data te ontsluiten.

Indicatoren
Indicator
Inzetmonitor Officier van Dienst en Algemeen Commandant Bevolkingszorg / Crisiscommunicatie
Opkomstpercentage en waardering OTO programma
Bezettingsgraad regionale poule vanuit gemeenten.

Wat gaat het kosten?

Gemeenten	2023		2022		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Crisiscommunicatie	224.983	208.084	197.684	182.101	27.299	25.983
Bevolkingszorg	394.391	373.093	304.871	284.919	89.520	88.174
Totaal Gemeenten	**619.374**	**581.176**	**502.555**	**467.020**	**116.819**	**114.156**
	38.198		**35.535**		**2.663**	

In de begroting 2023 zijn incidentele baten en lasten opgenomen voor in totaal € 105.000. Incidentele middelen (vooruit ontvangen BDUR-gelden en/of subsidies) worden in 2023 onder andere besteed aan het Multi oefenprogramma.

3.5 Programma Twente Safety Campus

De Twente Safety Campus is een plek waar partners op het gebied van veiligheid elkaar ontmoeten en samenwerken. De Twente Safety Campus is opgezet vanuit een denken-doen-beleven- concept.

Het Safety Field Lab is een plek waar kennis ('het denken') centraal staat en een platform biedt om samen met kennisinstituten en bedrijven kennis en producten om ideeën te ontwikkelen naar producten en deze naar de veiligheidspraktijk te brengen. In de kennisprogramma's wordt samengewerkt met andere partijen waarbij we op zoek zijn naar innovatieve veiligheidsoplossingen. Oplossingen die Twente (betaalbaar) veilig houden én die vermarkt kunnen worden: van kennis naar kunde naar kassa.
Verder is er door het AB van de VRT een akkoord gegeven op de voorgenomen plannen om samen met DNV GL een batterij brandveiligheid test- en certificerings-centrum op te zetten. Belangrijke argumentatie hiervoor is dat hulpdiensten (m.n. brandweer) kennis kan opdoen t.a.v. de brandgevaren van lithium-ion pakketten en kan verwerken in doctrines van veilig optreden.

Het 'doen' gedeelte van Twente Safety Campus is het oefencentrum TRONED waar verschillende hulpdiensten werken aan hun vakbekwaamheid. Er is ruimte om te oefenen, om te experimenteren en om bezig te zijn met de praktijk. Het centrum wordt gebruikt door Twents brandweerpersoneel, maar wordt ook ingezet voor trainingen aan andere regio's en partners in het veiligheidsdomein (zoals politie, defensie en Dienst Speciale Interventies, die deze trainingen inkopen. Ook worden er bij trainingen nieuwe technieken ingezet om first responders nog effectiever en veiliger hun werk te laten doen. Denk hierbij aan de inzet van drones, Smart View (observatietechniek m.b.v. camera's), virtuele rijsimulatoren, etc.

In de Risk Factory kan veiligheid 'beleefd' worden. Het doel is vergroten van het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers. In de Risk Factory kunnen mensen door levensechte simulaties (on)veiligheid aan den lijve ervaren. Zo leren mensen een onveilige situatie te herkennen of te voorkomen. Ook leren ze om in een bepaalde situatie snel, veilig en zeker te kunnen optreden. Hierbij krijgen ze voorlichting en handelingsperspectieven aangeboden.

Hiermee is de TSC een belangrijke ontmoetingsplek voor veiligheid in Twente. De verschillende onderdelen van de TSC (oefencentrum TRONED, de Risk Factory en het Safety Field Lab) halen verschillende disciplines en deskundigheden bij elkaar en waar mensen en kennis bij elkaar komen ontstaan ideeën en bedrijvigheid. Dit is de kern van TSC als onderdeel van het brede veiligheidsnetwerk in Twente.

Bestuurlijk
In 2017 is er een portefeuilleraad TSC ingesteld waarin de bestuurlijk portefeuillehouder TSC, Arjan Gerritsen, commandant Brandweer, secretaris VRT en de manager Twente Safety Campus zitting hebben.

Wat willen we bereiken?
We willen de vakbekwaamheid en professionaliteit van hulpverleners en de hulpverlenersorganisatie stimuleren. Met de Risk Factory geven we invulling aan het veiligheidsbewustzijn door de zelfredzaamheid en het handelingsperspectief van Twentse burgers te vergroten. Niet alleen voor basisschoolleerlingen, maar er wordt ook een tweede fysieke Risk Factory ontwikkeld voor een programma voor leerlingen van Voortgezet Onderwijs. Daarnaast wordt er in samenwerking met gemeenten gekeken naar het intensiveren van de mogelijkheden voor een programma voor de groep van thuiswonende ouderen vanaf 65-70 jaar. Samen met bedrijven en kennisinstellingen zijn we op zoek naar innovatieve veiligheidsoplossingen die Twente betaalbaar veilig houden. Hiermee helpen we tevens Twentse bedrijven om ideeën door te ontwikkelen tot vermarktbare producten (Safety Field Lab). Dit alles naast de bijbehorende doelstelling om TSC op een bedrijfseconomisch verantwoorde manier exploiteren, continueren en doorontwikkelen.

Wat doen we ervoor?
We bieden onze activiteiten aan, aan verschillende doelgroepen:
Oefenprogramma's en trainingen voor hulpverleners (Troned);
Interactieve educatieprogramma's gericht op veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van inwoners (Risk Factory);
Mogelijkheden voor testen, simulaties en experimenteermogelijkheden voor bedrijven (Safety Field Lab).
In het fieldlab wordt samengewerkt met bedrijven en overheidspartijen aan veiligheidsthema's. Hier worden onder andere producten getest op brandveiligheid. Daarnaast vindt daar co-creatie plaats, waarbij de unieke kenmerken van het vliegveld (afgeschermd, mooie testlocatie, veel ruimte) wordt benut.

Noot financieel
De uitgangspunten voor TSC zijn niet voor alle onderdelen gelijkluidend, omdat de aard en karakter van de te onderscheiden activiteiten van elkaar verschillen. Troned en SFL acteren op de "markt" en verkeren in een "concurrerende", private setting. Voor deze onderdelen geldt het uitgangspunt van kostendekkendheid. De Risk Factory vormt in de communicatie naar buiten toe onderdeel van de campus, maar is in de kern een locatie van waaruit activiteiten in de preventieve sfeer worden opgepakt. Met als doel het verhogen van het veiligheidsbewustzijn van bepaalde groepen in de samenleving. De activiteiten vallen ook grotendeels binnen het

wettelijk kader van VRT. De lasten en baten van de Risk Factory zijn dan ook binnen het programma Brandweer (onderdeel brandveiligheid) verantwoord.

Wat gaat het kosten?

TSC	2023		2022		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
TSC	2.948.842	3.154.880	2.429.515*	2.630.575*	519.327	524.305
Totaal TSC	**2.948.842**	**3.154.880**	**2.429.515**	**2.630.575**	**519.327**	**524.305**
	206.038		**201.060**		**4.978**	

* met inbegrip van verwachte COVID effecten

3.6 Geraamde totaal saldo van baten en lasten

Programma	Lasten	Baten	Totaal
Multidisciplinaire onderwerpen	2.801.765	2.458.993	342.772
Brandweer	57.203.198	8.793.681	48.409.517
GHOR	1.564.788	955.464	609.324
Gemeenten	619.374	581.176	38.198
Totaal Veiligheidsregio Twente	**62.189.125**	**12.789.315**	**49.399.810**

3.7 Overzicht van herkomst en bestedingen baten en lasten

Baten	
Rijksbijdrage	**6.658.333**
Gemeentelijke bijdrage	**49.399.812**
Opbrengsten OMS	**484.523**
Omzet TSC	**2.449.866**
Incidentele middelen	**1.217.103**
Overige opbrengsten	**1.979.489**
Overige opbrengsten	897.906
Separate gemeentelijke bijdrage	1.081.583
Totaal baten	**62.189.125**

Lasten	
Personeel	**39.927.191**
Salarissen	28.763.217
Vergoedingen vrijwilligers	4.706.029
Piket en overige toelagen	2.426.815
FLO	1.789.032
Overig personeel	818.413
Inhuur personeel	1.423.684
Kapitaallasten	**7.679.570**
Rente	966.678
Afschrijvingen	6.712.892
Gebouwen en terreinen	**3.726.769**
Huur gebouwen en terreinen	804.635
Onderhoud	957.254
Overige gebouwgebonden kosten	1.964.881
Materieel en materialen	**1.275.804**
Onderhoud materiaal/materieel	853.766
Brandstof	422.039
Overige out-of-pocket	**8.362.687**
Opleiden/oefenen	3.530.299
ICT / informatievoorziening	2.211.796
Verzekeringen	501.656
Overig	2.118.937
Incidentele middelen	**1.217.103**
Totaal lasten	**62.189.125**

4 Paragrafen

De begroting bevat de volgende paragrafen:

1. **Weerstandsvermogen en risicobeheersing**
2. **Onderhoud kapitaalgoederen**
3. **Financiering**
4. **Bedrijfsvoering**
5. **Verbonden partijen**
6. **Investeringen**

Dit hoofdstuk bestaat uit 6 paragrafen. Ze geven een dwarsdoorsnede van de begroting vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Deze aspecten kunnen grote financiële gevolgen hebben en daardoor de realisatie van de programma's beïnvloeden.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Actueel risicobeeld

Jaarlijks wordt het financiële risicobeeld in termen van kans en impact geactualiseerd.
Door middel van scores op kans en impact worden risico's in oplopende zwaarte ingedeeld in groene, oranje en rode risico's. Oranje en rode risico's wegen mee in de benodigde weerstandscapaciteit. Groene risico's in beginsel niet, tenzij het geheel ervan uitstijgt boven 1% van het begrotingsniveau. Begin 2022 is het risicobeeld geactualiseerd. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's (met een oranje score) opgenomen.

Risico-omschrijving	Kans x Impact
Twente Safety Campus exploitatieverlies	€ 375.000
Prijsstijgingen (brandweermaterieel en materiaal, bouwkosten kazernes, brandstof)	€ 374.000
Langdurig verzuim en arbeidsongeschiktheid	€ 182.000
Informatieveiligheid	€ 100.000
Totaal	**€ 1.031.000**

Toekomstige risico's, dat wil zeggen risico's die pas na 2023 kunnen optreden, tellen nog niet mee in de benodigde weerstandscapaciteit. De volgende toekomstige risico's zijn nu in beeld:

Risico-omschrijving
Twente Safety Campus afloop vergunning (per 2025)
Taakdifferentiatie: onvoldoende compensatie Rijk voor meerkosten
Omgevingswet: onvoldoende compensatie Rijk voor meerkosten
Afloop werkkostenregeling onkosten vrijwilligers (per 2025)

Beoordeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe de beschikbare weerstandscapaciteit zich verhoudt tot de benodigde capaciteit. Dit wordt uitgedrukt in de weerstandsratio.

Aantal geïdentificeerde risico's	15
Aantal groene scores	11
Aantal oranje scores	4
Aantal rode scores	0
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 1.031.000
Beschikbare weerstandscapaciteit (stand per 31-12-2021)	€ 946.000
Weerstandsratio	92%
Weerstandsratio norm (cf. beleidskader)	70%

Tot de beschikbare weerstandscapaciteit worden gerekend de algemene reserve (€ 427.000) en de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichtingen rusten (€ 519.000).

In het beleidskader risicomanagement / weerstandsvermogen is vastgelegd dat VRT een weerstandsratio van 70% hanteert als richtsnoer. De feitelijke weerstandsratio per 31-12-2021 is hoger.

4.1.1 Financiële kengetallen

De door BBV voorgeschreven kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte Veiligheidsregio Twente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te vangen. Het gaat om de kengetallen:
De **netto schuldquote** laat het niveau van de schuldenlast zien, ten opzichte van de baten. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten op de exploitatie drukken.
De **solvabiliteitsratio** is de verhouding eigen vermogen/ totaal vermogen en geeft inzicht in de mate waarin een organisatie in staat is op de langere termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
De **structurele exploitatieruimte** laat zien welke structurele ruimte nodig is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

	Jaarrekening	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	83,8%	102,4%	96,8%	94,0%	93,8%	92,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	83,7%	102,4%	96,8%	94,0%	93,8%	92,9%
Solvabiliteitsratio	3,4%	1,4%	0,3%	0,0%	0,2%	1,2%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

De toename van de netto schuldquote in 2022 resulteert uit de hoge investeringen in nieuwbouw en brandweervoertuigen en de daarvoor benodigde financiering. Na 2022 wordt een lager investeringsniveau verwacht, zodat de schuldquotes weer afnemen.
VRT heeft al sinds de oprichting een beperkt eigen vermogen en daarmee een lage solvabiliteit. De terugval tot en met 2024 en het herstel daarna komen voort uit de mutaties in de FLO-reserves.

De structurele baten en lasten zijn in evenwicht.
Het eigen vermogen is klein en kan tijdelijke verstoringen in dit evenwicht maar beperkt opvangen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf beschrijven we het beleidskader voor het onderhoud van kapitaalgoederen. Hierbij wordt ingegaan op het onroerende deel van de kapitaalgoederen en het materieel.

Gebouwen
Veiligheidsregio Twente heeft in totaal 39 gebouwen in gebruik (45.000 m2 BVO) waarvan er 30 in eigendom zijn van de VRT. Brandweer Twente heeft hier 31 gebouwen (31.500 m2 BVO) van in gebruik (de brandweerkazernes). De boekwaarde van alle panden in bezit tezamen bedraagt per 2022 € 33,4 mln.

Voor het dagelijkse beheer van het vastgoed is een Servicedesk ingericht die 24/7 bereikbaar is voor storingen, klachten en schades. Het onderhoud wordt uitgevoerd op basis van onderliggende onderhoud- en beheersplannen. Uitgangspunt daarbij is dat het onderhoud wordt afgestemd op conditieniveau 3.

Het bijbehorende onderhoudsbudget was de laatste jaren gefixeerd op € **0,80 mln**. Gemiddeld genomen is dit budget toereikend

Voor 2023 staan o.a. de volgende thema's op de rol:
- Verkenning mogelijkheden tot nieuwbouw kazerne Markelo
- Grootschalige interne verbouwing kazerne Hengelo. Dit in verband met het optimale benutten dan de beschikbare ruimte, verduurzaming en het invlechten van functionaliteiten die nu in het pand Demmersweg zijn ondergebracht.
- Verkoop pand Demmersweg ten gevolge van de samenvoeging van de meldkamers in Oost Nederland.
- Oplevering kazernes Almelo en Hellendoorn
- Daarnaast wordt er een strategisch huisvestingplan opgeleverd.

Materieel
VRT beschikt over een groot arsenaal aan voertuigen. Ruwweg zijn deze op te delen in voertuigen die voor operationele taken worden ingezet (zoals tankautospuiten) en dienstvoertuigen. In totaal gaat het om c.a. 100

voertuigen voor incidentbestrijdende activiteiten. En een 90-tal dienstvoertuigen bedoeld voor brandveiligheidstaken, aan de operatie ondersteunende activiteiten (zoals logistiek) en personele vervoersbewegingen binnen en buiten Twente.

Voor al dit materieel is een bumper-tot-bumper-concept geïntroduceerd, waarmee zowel de voertuigen als materialen zoals ademluchtapparatuur op één locatie worden onderhouden en gekeurd. Het bijbehorende onderhoudsbudget (out-of-pocket) bedraagt **€ 0,25 mln**. Dit budget is gefixeerd.

Momenteel wordt de organisatie geconfronteerd met oplopende onderhoudsuitgaven. Voor een groot deel is dit terug te voeren op een verouderd wagenpark. De verwachting is dat de werkelijke uitgaven weer in lijn zijn te brengen met het budget als het wagenpark in de loop van 2022 en 2023 (met name tankautospuiten en dienstvoertuigen) is vernieuwd.

Voor de komende periode is de aandacht o.a. gevestigd op de volgende thema's:

- Aanbesteding van een zevental natuurbrandvoertuigen (CCFM)
- Daadwerkelijke vervanging van het wagenpark na voltooide aanbestedingen (tankautospuiten, blusvoertuigen, dienstvoertuigen en bijbehoren).

4.3 Financiering

Wettelijke kengetallen
Vanuit de regelgeving zijn er drie kengetallen die periodiek moeten worden berekend. De kasgeldlimiet en het schatkistbankierenpercentage worden achteraf gemiddeld per kwartaal berekend. Voor de renterisiconorm wordt vooruit gekeken met een berekening voor het komende jaar en een doorkijk naar de volgende jaren.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Deze limiet beperkt het aandeel van de financieringsbehoefte dat met kortlopend vreemd vermogen mag worden gefinancierd. Bij wet is het maximum gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal. Dat komt voor de organisatie neer op een bedrag van ca. € 4,9 mln.

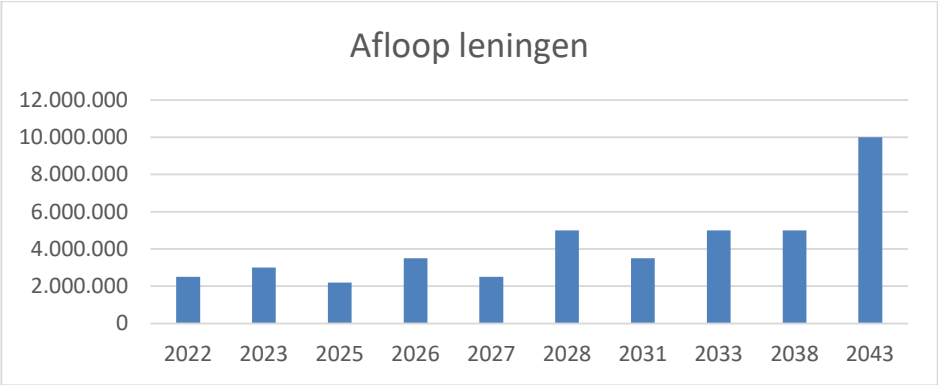
Schatkistbankieren
Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden de verplichting hebben om hun middelen aan te houden bij het ministerie van financiën. Voor de middelen beneden het drempelbedrag (0,75% van het begrotingstotaal) geldt deze verplichting niet. Met de bank is afgesproken om automatisch saldo af te dragen.

Renterisiconorm
De renterisiconorm bepaalt dat van de vaste schuld jaarlijks een bedrag van maximaal 20% (ca. € 11,9 mln.) van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een grens gesteld aan het renterisico op de leningenportefeuille. De renterisicopercentages voor de komende jaren staan in onderstaande tabel.

	Maximum	2023	2024	2025	2026
Renterisiconorm	20%	5,1 %	0,0 %	3,7 %	5,9 %

In 2023, 2025 en 2026 lopen onderdelen van de langlopende leningenportefeuille af. Het gaat om resp. € 3,0 mln., € 2,2 mln. en € 3,5 mln. Hiermee wordt de renterisiconorm niet overschreden.

Lening portefeuille
De langlopende leningenportefeuille bedraagt in totaal € 42,2 miljoen (stand ultimo 2021). Onderstaande grafiek geeft de verdeling van deze portefeuille naar afloopdata.

Voor de aflopende lening in 2023, € 3,0 mln., zullen nieuwe langlopende leningen moeten worden aangetrokken. De investeringsplanning voor de komende jaren geeft aan dat het verwachte investeringsniveau relatief hoog is, met name vanwege de beoogde nieuwbouw Almelo en de investeringen in brandweermaterieel. Resultaat hiervan is dat de langlopende leningenportefeuille per saldo aanzienlijk zal toenemen.

Omslagrentepercentage
Het omslagrentepercentage wordt berekend door de verwachte rentelasten te delen door de verwachte boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar. De rente wordt doorberekend aan de taakvelden waar de vaste activa bij behoren. Het gecalculeerde omslagpercentage mag op een veelvoud van 0,5% worden afgerond. Een actuele prognose van het omslagpercentage voor 2023 komt uit op 1,79%. Bij de keuze voor de kleinste afronding komt de te hanteren omslagrente uit op 2,0%. Hiermee wordt gekozen voor een stabiele meerjarige omslagrente. Het verschil tussen de geprognosticeerde en de te hanteren omslagrente moet als een verwacht positief resultaat worden opgenomen op taakveld Treasury.
De externe rentelasten, renteomslag en renteresultaat zijn opgenomen in onderstaand renteschema.

Renteschema 2023 (x € 1.000)		
de externe rentelasten over korte en lange financiering	1.100	
de externe rentebaten over de korte en lange financiering	n.v.t.	
Saldo rentelasten en rentebaten	**1.100**	
De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	**1.231**	
Renteresultaat op het taakveld treasury	**131**	

4.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering voor de gehele organisatie is neergelegd bij de sector Strategie & Ondersteuning (kolom brandweer). In deze paragraaf wordt ingegaan op de meeste relevante ontwikkelingen voor de komende periode:

4.4.1 Arbeidsvoorwaardenvorming Veiligheidsregio's

Per 1-1-2020 is de WRNA van kracht gegaan. De WNRA (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren) regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde rechtspositie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. Veiligheidsregio's hebben van de minister van BZK, uitstel gekregen voor de invoering in verband met de discussie over de positie van de brandweervrijwilligers. De duur van dit tijdelijk uitstel van inwerkingtreding hangt samen met het vinden van oplossingsrichtingen voor het vrijwilligersvraagstuk.

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's

In 2021 is de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) opgericht. Vanaf 2022 gaan ze namens de veiligheidsregio's onderhandelen met de vakbonden over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel in dienst van veiligheidsregio's. Aanleiding hiervoor was de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), op basis waarvan gemeenten en gemeentelijke organisaties overstapten van de CAR UWO naar de Cao Gemeenten en Cao SGO. De veiligheidsregio's zijn nog niet meegegaan met de Wnra en moeten daarom tot een eigen collectieve rechtspositieregeling komen.

De arbeidsvoorwaardenregeling van de WVSV (CAR(-UWO) Veiligheidsregio's) wordt zoveel mogelijk vergelijkbaar met de Cao Gemeenten/Cao SGO, met toevoeging van c.q. aparte aandacht voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO).

4.4.2 Rechtspositie vrijwilligers

In het verlengde van de discussie over de positie van de brandweervrijwilligers is uit een onderzoek naar voren gekomen dat elementen in de rechtspositie van de brandweervrijwilligers in strijd zijn met de normen uit Europese en internationale wet- en regelgeving. Landelijk wordt gekeken naar een oplossing. Het Veiligheidsberaad heeft in 2021 een stuurgroep 'toekomst-bestendig brandweerstelsel' ingesteld met besluit tot een tweeledige vervolgopdracht. De eerste opdracht is de implementatie van het maken van het onderscheid tussen verplichte en niet-verplichte beschikbaarheid van brandweermensen (het zogenoemde verplichtende karakter).
Dit besluit is in lijn met het juridisch advies uit het rapport 'De juridische kaders voor maximaal behoud van brandweervrijwilligheid in Nederland'. Bouwsteen 1 betreft het onderscheid tussen verplichte en niet-verplichte beschikbaarheid van brandweermensen.

De verwachting is dat het een langdurig traject zal worden van meerdere jaren, aangezien het veel consequenties heeft het op gebied van onder andere opleidingen, arbeidsvoorwaarden en financiën.

4.4.3 Meldkamertransitie

Er ligt een landelijke opdracht tot het samenvoegen van de 25 regionale meldkamers naar 10 landelijke meldkamers. De meldkamer van Twente wordt onderdeel van de meldkamer Oost-Nederland, gevestigd in Apeldoorn. Momenteel (2022) zijn de inrichtingsvoorstellen gereed en gaan de bestuurlijke route in zodat in Q1 2023 de meldkamer in Apeldoorn operationeel kan zijn. Op het gebied van bedrijfsvoering en personeel is de VRT momenteel druk bezig om de overstap naar de nieuwe werkgever zo goed mogelijk te laten verlopen, zoals de harmonisatie van processen (brandweer- en crisis-) en een overgang van brandweercentralisten naar één Veiligheidsregio (VNOG).

4.4.4 Functioneel Leeftijdsontslag (FLO)

In 2018 heeft er een herziening van het FLO-overgangsrecht plaatsgevonden. Eén van de wijzigingen is dat de levensloopregeling vervalt. Dit heeft gevolgen voor de individuele tegoeden van de medewerkers van de VRT die hiervoor in aanmerking komen. De VRT heeft de transitie van de levenslooptegoeden afgerond, de implementatie van de Netto FLO Spaartegoed regeling en de Compensatieregeling is in volle gang.

4.4.5 Tweede loopbaanbeleid

Er zijn landelijk signalen afgegeven dat de huidige constructie van het 2e Loopbaanbeleid niet werkbaar is. De Universiteit van Maastricht gaat een vier jaar durend onderzoek doen naar mogelijke aanpassingen van het beleid. Het doel van het onderzoek is om inzicht verkrijgen in de belemmerende en bevorderende factoren voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie in de tijd.

4.4.6 Goed werkgeverschap en risicomanagement bij ongevallen

Veiligheidsregio's worden al enige tijd geconfronteerd met de nadelen van verharding en concentratietendensen in de verzekeringsmarkt (fors opgelopen premies, onverzekerbare risico's, schrijnende letselschadetrajecten). Om een antwoord te kunnen bieden op de geschetste markttendensen en een betere invulling te kunnen geven aan de beginselen van goed werkgeverschap (bij ongevallen), kiezen de veiligheidsregio's ervoor om op dit terrein samen te werken. De samenwerking krijgt stapsgewijs inhoud

Voor de gezamenlijke bemiddelingsactiviteiten en de advisering over risico's wordt per medio '22 een stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's opgericht. Het hieraan verbonden besluitvormingstraject is in Twente inmiddels doorlopen. Voor de collectieve financiering van (niet-verzekerbare) aanspraken wordt gedacht aan het oprichten van een gemeenschappelijk Waarborgfonds. Een afzonderlijke haalbaarheidsstudie hiervoor wordt in de loop van dit jaar gemaakt. De uitkomsten daarvan vormen de basis voor verdere besluitvorming hieromtrent.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2022 legt het dagelijks bestuur zelf verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van activiteiten van de organisatie. Dit doet ze door hierover een verklaring op te nemen in de jaarrekening. Tot dusverre worden dergelijke verklaringen afgegeven door de accountant. Daar komt per 2022 dus verandering in. Waarbij verslagjaar 2022 wordt beschouwd als een proefjaar. Schematisch ziet de verandering er als volgt uit:

Nu	Straks
- AB stelt normenkader vast	- AB stelt normenkader vast
- Accountant toetst aan normenkader	- DB toetst aan normenkader
- Accountant rapporteert over getrouwheid en rechtmatigheid	- Accountant rapporteert over getrouwheid
- Rechtmatigheidsfouten en onderzekerheden zijn medebepakend voor het eindoordeel van de accountant (goedkeurend / afkeurend / oordeelonthoudend)	- DB rapporteert over rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden - Accountant betrekt de rechtmatigheidsverantwoording bij het oordeel over getrouwheid
- Voor AB is de accountant het aanspreekpunt voor bevindingen over rechtmatigheid	- Voor AB is DB het aanspreekpunt voor bevindingen over rechtmatigheid

Opgemerkt wordt hierbij dat rechtmatigheidsaspecten die direct van invloed zijn op het getrouwe beeld van de jaarrekening onderdeel zijn en blijven van de accountantscontrole. Financiële rechtmatigheid bestaat uit een 9-tal criteria. De rechtmatigheidsverantwoording spitst zich toe op 3 criteria: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het M&O-criterium.

In het voorjaar van 2021 is het plan van aanpak voor de invoering van de rechtmatigheidsverklaring vastgesteld. De uitvoering van het plan is tijdelijk "op hold" gezet vanwege de uitstel van de regelgeving, maar wordt in de loop van 2022 weer hervat. De eerste toelichting op de rechtmatigheidsverklaring zal worden gegeven in de paragraaf bedrijfsvoering horende bij de jaarrekening 2022. Nadien zal in de passage horende bij de begroting vooral de aandacht worden gevestigd op de te ondernemen stappen om de financiële rechtmatigheid beter te borgen

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid is de overkoepelende term voor het geheel van organisatorische, technische en procedurele maatregelen, gericht op bescherming van informatie. De aandacht voor informatiebeveiliging is de laatste jaren sterk toegenomen. Recente berichtgeving over cyberaanvallen binnen en buiten de regio laten zien dat het belangrijk is om de I-beveiligingsbasis goed op orde te krijgen. Voor veiligheidsregio's is het met name cruciaal dat de bedrijfscontinuïteit gewaarborgd is als vitale sector voor brandweerzorg en crisisbeheersing.

Het overall beeld bij VRT is dat de technische basis staat, maar het systematisch beheersen van de I-beveiligingsrisico's (en de privacyrisico's) nog niet. In het eerste interne auditverslag van de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (februari 2022) is een reeks van aanbevelingen gedaan dat nodig is om de basis in alle opzichten op orde te brengen. De aanbevelingen vergen capaciteit en ICT-middelen die momenteel niet voor handen zijn. Reden waarom in de voorliggende begroting (als uitvloeisel van de vastgestelde kadernotitie van 17 februari 2022) een ophoging van de gemeentelijke bijdrage wordt gevraagd.

Deze beleidsintensivering is nader toegelicht in de aanbiedingsbrief horende bij de ontwerpbegroting 2023. Kortheidshalve wordt verwezen naar die toelichting. In deze paragraaf zal voortaan de aandacht worden gevestigd op de verbeterpunten die volgen uit de jaarlijkse interne audit op de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO).

4.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf betreft derde rechtspersonen waarmee Veiligheidsregio Twente een bestuurlijke én financiële band heeft, door een participatie in een vennootschap of deelnemingen in stichtingen. Met een bestuurlijk belang wordt bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Een financieel belang houdt in dat de organisatie middelen ter beschikking heeft gesteld en die verliest bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op haar verhaald kunnen worden. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio Twente bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Visie en beleid op verbonden partijen
Veiligheidsregio Twente heeft geen specifieke visie ontwikkeld op gebied van verbonden partijen. Het belang daarvan groeit naarmate de organisatie zich verbindt aan meer partijen. Maar dat is niet het geval. Het aantal verbonden partijen van VRT is sinds oprichting stabiel.

Risicoanalyse verbonden partijen
Het is niet nodig om de partijen waarmee VRT zich heeft verbonden te voorzien van een risicoscore. Zowel de vereniging van eigenaren als de stichting Meldkamer Twente zijn rechtspersonen die enkel in het leven zijn geroepen om de uitvoering van zaken te waarborgen. Het zijn bovendien rechtspersonen zonder personeel (en dus zonder eigen wil).

Lijst met verbonden partijen

Stichtingen en verenigingen

Vereniging van Eigenaren genaamd Hulpverlening-diensten. Gevestigd aan de Demmersweg 55 (Westermaat) te Hengelo.		**Informatie**	
1.	Doelstelling	Instandhouding van het pand aan de Demmersweg, waar de Meldkamer in gevestigd is, conform het vastgestelde reglement als bedoeld in artikel 111d, Boek 5 van het B.W.	
2.	Bestuurlijk en financieel belang	De eigenaren in de gemeenschap zijn stemgerechtigd voor de volgende delen: • Veiligheidsregio Twente 39 stemmen • Stichting Ambulance Oost 61 stemmen Het bestuur van de vereniging bestaat uit twee bestuurders van Veiligheidsregio Twente namelijk de portefeuillehouder Financiën en de secretaris VRT en één bestuurder (directeur) van de Stichting Ambulance Oost. In 2020 is de stallingsruimte van het appartement aan de Demmersweg te Hengelo verkocht aan de Ambulance Oost. Het deel dat Veiligheidsregio Twente bezit is hiermee gedaald van 52 naar 39. Zij kan voor 39/100 deel aansprakelijk gesteld worden bij een faillissement of bij een financieel probleem.	
3.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Invloed op bedrijfsvoering is mogelijk via de benoemde bestuurders en de meerderheid van stemmen.	
Financiële kengetalen (in €)		**1-1-2023**	**31-12-2023**
4.	Jaarrekeningresultaat (prognose)	€ 0	
5.	Eigen vermogen	€ 61.607	€ 61.607
6.	Vreemd vermogen	€ 11.811	€ 11.811

Stichting Meldkamer Twente Gevestigd aan de Demmersweg 55 (Westermaat) te Hengelo.		**Informatie**	
1.	Doelstelling	Het bevorderen van multidisciplinaire samenwerking van de meldkamers van de Politie Twente, Ambulance Oost en Veiligheidsregio Twente, door het faciliteren van ondersteunende processen. Zij tracht haar doelstelling te bereiken door het verwerven en exploiteren van infrastructuur en andere voorzieningen.	
2.	Bestuurlijk belang en financieel belang	De stichting wordt financieel gevoed door de achterliggende organisaties. (Politie, Ambulance Oost en VRT). Het stichtingsbestuur wordt gevormd door de directeuren van de verschillende hulpverleningsdiensten.	
3.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	De beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is redelijk groot gelet op het lidmaatschap van VRT in het stichtingsbestuur.	
Financiële kengetalen (in €)		**1-1-2023**	**31-12-2023**
4.	Jaarrekeningresultaat (prognose)	€ 0	
5.	Eigen vermogen	€ 984.329	€ 984.329
6..	Vreemd vermogen	€ 4.611	€ 4.611

Stichting BOGO Brandweeropleidingen Gevestigd te Zwolle		**Informatie**	
1.	Doelstelling	Het bevorderen van de opleiding, oefening en training ten behoeve van de brandweer en de hulpverlening in de ruimste zin, zulks overeenkomstig, voor zover van toepassing, de richtlijnen te dezer zake van overheidswege, met dien verstande dat hieronder niet zijn begrepen commerciële en marktgerichte activiteiten.	
2.	Bestuurlijk belang en financieel belang	Veiligheidsregio's hebben een voordrachtsrecht als het gaat om benoeming van bestuursleden. Dit recht is echter niet afdwingbaar. Het bestuurlijk belang is daardoor niet volledig toepasbaar. Bij liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden.	
3.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via het lid in het bestuur.	
Financiële kengetalen (in €)		**31-8-2022**	**31-8-2023**
4.	Jaarrekeningresultaat (prognose)	€ 0	
5.	Eigen vermogen	€ 2.287.915	€ 2.287.915
6..	Vreemd vermogen	€ 5.661.448	€ 5.661.448

4.6 Investeringen

Veiligheidsregio Twente is een relatief kapitaalintensieve organisatie. De organisatie beschikt over veel vastgoed (kazernes) en een wagenpark van dienstvoertuigen en hulpverleningsvoertuigen. In navolgende passages komen de volgende onderwerpen aan bod:

A: investeringsplanning: hoeveel middelen zijn voor de komende periode (2022-2024) benodigd, kijkend naar recent geïnventariseerde investeringsbehoeften?
B: investeringsruimte: hoeveel middelen zijn voor de komende periode (2022-2024) beschikbaar, kijkend naar het begrotingskader, de reeds gedane investeringen en de vrijval in de betreffende periode?
Beide overzichten tezamen (benodigd versus beschikbaar) verschaffen een beeld van de mate waarin begroting zich verhoudt tot de werkelijkheid. De passage eindigt met:
C: een meer gedetailleerd overzicht van geplande investeringen voor het begrotingsjaar 2023.

A: Investeringsplanning
De vervangingsinvesteringen worden planmatig uitgevoerd om budgettaire en aanbestedingstechnische redenen. Het geplande investeringsbeeld wordt eens per kwartaal bijgewerkt. Daarbij wordt een horizon van 3 jaar aangehouden. Het laatste investeringsbeeld dateert van februari 2022 en ziet er als volgt uit:

Tabel A: investeringsplanning 2022-2024

Categorie	*2022*	2023	2024
Gebouwen[1]	*8,5 mln.*	0,9 mln.	0,1 mln.
Materieel	*5,4 mln.*	4,8 mln.	2,9 mln.
Materialen (w.o. pers. uitrusting)	*1,6 mln.*	0,6 mln.	0,6 mln.
ICT	*0,5 mln.*	0,2 mln.	0,2 mln.
Totaal	***16,0 mln.***	**6,6 mln.**	**3,9 mln.**

Voor de jaarschijf 2021 en 2022 staan enkele nieuwbouwprojecten op de rol (kazernes Almelo en Hellendoorn). Betreffende locaties zijn al enige tijd afgeschreven en zijn om die reden aan vervanging toe. De investeringen in het wagenpark zijn voor de in beschouwing genomen periode vooral gericht op de vervanging van tankautospuiten, redvoertuigen en dienstvoertuigen. Per saldo is de investeringsbehoefte voor genoemde periode berekend op **€ 26,4 mln.**

B: Investeringsruimte (excl. geplande investeringen)
Bij beoordeling van de uitvoerbaarheid van de investeringsplanning vormt het begrotingskader de leidraad. In de begroting wordt feitelijk rekening gehouden met een gemiddelde vrijval van ca. € 6,5 mln. (= niveau afschrijvingen). De beschikbare investeringsruimte in enig jaar hangt echter af van de mate waarin de werkelijke investeringen zich in bedrag en tempo hebben verhouden tot die van de begroting. Verschillende factoren spelen daarin een rol. Zo kunnen aanbestedingsperikelen, bestemmingsplannen die op zich laten wachten of interne discussie over de exacte behoeftestelling een oorzaak zijn. Soms is vervanging op het geraamde moment ook nog niet nodig, omdat de goederen nog in goede staat verkeren. Bij aankoopbeslissingen wordt standaard gekeken naar nut en noodzaak.

Onderstaand overzicht geeft de beschikbare investeringsruimte weer plus de vrijval voor de komende jaren. Ruimte die dus kan worden ingezet om de bovenstaande investeringsplanning (tabel A) te financieren.

Tabel B: investeringsruimte 2022-2024

Categorie	*2022*			Vrijval 2023	Vrijval 2024
	per 1-1	*vrijval*	*totaal*		
Gebouwen*	*5,4 mln.*	*0,5 mln.*	*5,9 mln.*	0,2 mln.	1,1 mln.
Materieel	*7,5 mln.*	*1,2 mln.*	*8,8 mln.*	1,9 mln.	2,8 mln.
Materialen	*1,8 mln.*	*0,7 mln.*	*2,5 mln.*	1,2 mln.	0,6 mln.
ICT	*1,1 mln.*	*0,6 mln.*	*1,7 mln.*	0,5 mln.	0,1 mln.
Totaal	***15,8 mln.***	***3,0 mln.***	***18,8 mln.***	**3,8 mln.**	**4,7 mln.**

Besluit d.d. 9 juli 2018
Bij vaststelling van de begroting 2019 is een stapsgewijze ophoging van de gemeentelijke bijdrage toegekend, o.a. bedoeld om de investeringsknelpunten in de going concern te ondervangen. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage (althans het deels dat inzetbaar is voor de investeringsperikelen) is in het bovenstaande overzicht meegenomen. Mede als gevolg daarvan komt de beschikbare investeringsruimte voor de komende periode neer op c.a. **€ 27,4 mln.**

De investeringsplannen (A) en de financiële investeringsmogelijkheden (B) houden in de periode 2022-2024 geen gelijke tred. Het overschot op de investeringsbegroting is per 2022 nog groot, maar zal in de komende periode fors afnemen. Enerzijds is sprake van een inhaalslag van investeringen (nieuwbouwprojecten, vervanging tankautospuiten). Anderzijds werken de knelpunten waarvoor een stapsgewijze ophoging van de gemeentelijke bijdrage is toegekend (voor o.a. BTW-nadeel, vervanging onroerende activa) langjarig door. De effecten t/m 2022 zijn begrotingstechnisch afgedekt. Niet voor de periode daarna.

Tabel C: planning (tabel A) versus ruimte (tabel B) 2021-2023

Ruimte	*ultimo 2021*	*ultimo 2022*	*ultimo 2023*	*ultimo 2024*
Totaal	*15,8 mln.*	*2,9 mln.*	0,1 mln.	1,0 mln.

C: Investeringen 2023 (€ 6,6 mln.)
Zoals in tabel A weergegeven bedraagt de investeringsbehoefte voor de jaarschijf 2022 € 6,6 mln. Dit zijn ramingen die in structurele zin worden geacht te passen binnen het bestaande budgettaire kader. Daarom wordt gevraagd om bij vaststelling van de begroting 2023 tevens akkoord te gaan met de geraamde investeringen voor 2023 ad € 6,6 mln. Dit alles onder de voorwaarde van budgettaire toereikendheid. De investeringen zijn hieronder nader gespecificeerd.

Specificatie investeringen 2023

Vervanging		Bedrag 2023
Gebouwen	Batterijtestcentrum (reeds besloten)	800.000
	Vervanging meubilair / inrichting	100.000
Materieel	Tankautospuiten incl. bepakking (8x)	3.210.000
	Hoogwerker (1x)	845.000
	Dienstvoertuigen (dienstauto's en dienstbussen) (20 x)	641.000
	Overig inventaris voertuigen	114.000
Materialen	Ademlucht (toestellen, testbanken, cilinders)	100.000
	Communicatiemiddelen C2000	80.000
	Bluskleding en dienstkleding	289.000
	Werkmaterialen en oefenmaterialen	186.000
ICT	Mobile devices en audiovisuele communicatie	244.000
Totaal		**6.609.0000**
	Verbouwing 2e / 3e fase Hengelo (separaat besluit)*	

* Momenteel worden de mogelijkheden tot verbouwing van de kazerne in Hengelo nader verkend. Dit met het oog op een betere benutting van het pand nader verkend. Het project hangt samen met verschillende onderwerpen en vraagt daarom om een separaat besluit.

5 Financiële begroting 2023

5.1 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hieronder zijn totaaloverzichten van alle lasten, baten en reservemutaties opgenomen.

In het onderstaand overzicht worden naast de vier programma's de algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing vennootschapsbelasting (Vpb) en het bedrag voor onvoorzien gepresenteerd. Hierdoor wijkt het gepresenteerde totaal per programma in hoofdstuk 3 (incl. overhead, etc.) af van het hieronder gepresenteerde totaal per programma (exclusief overhead, etc.).

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
Programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Multidisciplinaire onderwerpen	1.960	3.223	1.263	1.430	2.008	578	1.857	2.458	601
Brandweer	43.399	6.846	36.553-	44.378	7.573	36.805-	46.166	8.258	37.907-
GHOR	1.075	986	89-	1.256	929	327-	1.298	955	342-
Gemeenten	443	421	22-	503	467	36-	619	581	38-
Corona	1.888	1.627	261-						
Subtotaal	48.765	13.103	35.662-	47.567	10.977	36.590-	49.940	12.253	37.687-
Algemene dekkingsmiddelen					47.827	47.827		49.400	49.400
Gemeentelijke bijdrage		46.761	46.761						
Overhead	11.840	709	11.131-	11.763	525	11.238-	12.249	536	11.713-
Heffing VPB									
Bedrag onvoorzien									
Subtotaal	11.840	47.470	35.630	11.763	48.352	36.589	12.249	49.936	37.687
Totaal gerealiseerde saldo baten en lasten	60.605	60.573	32-	59.330	59.329	1-	62.189	62.189	-
Toevoegingen/ onttrekkingen aan reserves	475	1.776	1.301						
Onttrekking aan weerstandsvermogen									
Gerealiseerd resultaat	61.080	62.349	1.269	59.330	59.329	1-	62.189	62.189	-

5.1.1 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Binnen Veiligheidsregio Twente zijn er geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

5.1.2 Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe van de taakvelden naar de programma's voor het begrotingsjaar 2023. De lasten en baten zijn *exclusief* reservemutaties

Taakveld	Multidisciplinaire onderwerpen		Brandweer		GHOR		Gemeenten		Totaal
Bedragen x € 1.000,-	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
0.1 Bestuur		52							52
0.4 Overhead	1	945	535	11.038		267			11.713
0.5 Treasury			1.084	953					-131
0.8 Overige baten en lasten				193					193
0.9 Heffing VPB									
1.1 Crisisbeheersing & Brandweer	1.523	1.121	7.174	43.456	955	1.298	581	619	36.260
1.2 Openbare orde & veiligheid	934	684							-250
8.3 Wonen & Bouwen				1.563					1.563
Totaal	**2.459**	**2.802**	**8.794**	**57.203**	**955**	**1.565**	**581**	**619**	**49.400**

5.2 Uiteenzetting financiële positie

Deze paragraaf geeft een uiteenzetting weer van de financiële positie. De paragraaf bevat een meerjarenperspectief met daarin de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage, prognose van de balans en het EMU-saldo. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan het verloop van de reserves en het verloop van de voorzieningen, de investeringen en de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

5.2.1 Meerjarenraming 2022-2025

Het meerjarenperspectief en daarin de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage is hieronder beknopt weergegeven. De uitgangspunten die in de meerjarenraming zijn gehanteerd worden weergegeven onder het meerjarenoverzicht.

Meerjarenraming gemeentelijke bijdrage

PROGRAMMA	Lasten				Baten			
	Begroting	Mutatie t.o.v. vorig jaar			Begorting	Mutatie t.o.v. vorig jaar		
Alle bedragen X 1.000,-	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
VRT								
Brandweer	56.458	1.929	1.968	1.407	7.824	956	876	193
GHOR	1.564	31	32	33	955	19	19	20
Multidisciplinair	2.619	52	53	54	2.276	46	46	47
Gemeenten	514	10	10	11	476	10	10	10
TOTAAL VRT	**61.155**	**2.023**	**2.064**	**1.505**	**11.531**	**1.031**	**951**	**270**
Cumulatief	*61.155*	*63.178*	*65.242*	*66.746*	*11.531*	*12.562*	*13.513*	*13.783*

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

2023	**49.624**
2024	**50.616**
2025	**51.729**
2026	**52.963**

<u>Uitgangspunten bij meerjarenraming:</u>

1) Loon- en prijscompensatiezijn meerjarig geraamd op 2,00% (gewogen gemiddelde index CPB)
2) De afschrijvingscomponent van de kapitaallasten worden geïndexeerd met 2,00% (gewogen gemiddelde index CPB)
3) Het meerjarige beeld zoals gepresenteerd in de kadernotitie horende bij deze ontwerpbegroting (en behandeld in het AB van 17 februari 2022) is overgenomen in deze meerjarenraming:

	Lasten				Baten			
	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
Beleidsintensivering								
Europese deeltijdrichtlijn (vrijwilligers)*	0,0 mln.	0,7 mln.	1,4 mln.	1,4 mln.	0,0 mln.	0,7 mln.	1,4 mln.	1,4 mln.
Introductie Omgevingswet**	0,3 mln.	0,3 mln.	0,3 mln.	0,3 mln.	0,0 mln.	0,0 mln.	0,0 mln.	0,0 mln.
Informatieveiligheid	0,2 mln.	0,2 mln.	0,2 mln.	0,2 mln.	0,0 mln.	0,0 mln.	0,0 mln.	0,0 mln.
Grensoverschrijdende samenwerking*	0,0 mln.	0,1 mln.	0,1 mln.	0,1 mln.	0,0 mln.	0,1 mln.	0,1 mln.	0,1 mln.
Mutaties going concern								
BTW-nadeel	-	0,1 mln.	0,2 mln.	0,3 mln.				
Gerichte inzet rentevoordeel					0,3 mln.	0,3 mln.	0,3 mln.	0,3 mln.
Ontwikkeling begroting excl. Indexering	**0,5 mln.**	**1,4 mln.**	**2,2 mln.**	**2,3 mln.**	**0,3 mln.**	**1,1 mln.**	**1,8 mln.**	**1,8 mln.**

* effecten waarvoor rechtstreekse compensatie vanuit het Rijk wordt verondersteld

** ervan uitgaande dat de geëvalueerde financiële afspraken tussen Rijk en VNG hierin voorzien

2023	0,2 mln.
2024	0,3 mln.
2025	0,4 mln.
2026	0,5 mln.

4) Risico's, zoals beschreven in par. 4.1 treden niet op of worden eigenstandig opgevangen.

De meerjarenraming gaat er dus vanuit dat de meerkosten van landelijke ontwikkelingen (de impact van de Europese deeltijdrichtlijn (voor vrijwilligers) direct dan wel indirect worden gecompenseerd door het Rijk. Het bestuur wordt bijtijds geïnformeerd over ontwikkelingen in het afsprakenkader met het Rijk.

5.2.2 Geprognosticeerde balans

In het onderstaand overzicht is de geprognotiseerde balans (per 31-12) opgenomen voor de desbetreffende jaren.

Activa (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Materiële vaste activa	53.411	61.692	60.855	58.920	58.920	58.920
Kapitaalverstrekkingen	0	0	0	0	0	0
Leningen	73	0	0	0	0	0
Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	**53.483**	**61.692**	**60.855**	**58.920**	**58.920**	**58.920**
Voorraden	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	5.083	2.803	5.723	7.494	5.428	2.510
Liquide middelen	0	0	0	0	0	0
Overlopende activa	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258
Totaal Vlottende Activa	**6.341**	**4.061**	**6.981**	**8.752**	**6.686**	**3.768**
Totaal Activa	**59.825**	**65.753**	**67.836**	**67.672**	**65.606**	**62.688**

Passiva (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen	2.034	915	176	12	146	728
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Vaste schuld	42.200	45.700	52.700	52.700	50.500	47.000
Totaal Vaste Passiva	**44.234**	**46.615**	**52.876**	**52.712**	**50.646**	**47.728**
Vlottende schuld	12.198	16.424	13.424	13.424	13.424	13.424
Overlopende passiva	3.393	2.714	1.536	1.536	1.536	1.536
Totaal Vlottende Passiva	**15.591**	**19.138**	**14.960**	**14.960**	**14.960**	**14.960**
Totaal Passiva	**59.825**	**65.753**	**67.836**	**67.672**	**65.606**	**62.688**

Toelichting op de belangrijkste mutaties in de balansprognose:

- **Materiële vaste activa**
  In 2022 leiden de aanschaf van tankautospuiten en schuimblusvoertuigen en de nieuwbouw van kazerne Almelo tot een aanzienlijke stijging van de waarde van de vaste activa.
- **Eigen vermogen**
  De geraamde afname van het eigen vermogen is in 2022 deels te verklaren door de uitkering van een deel van het jaarrekeningresultaat 2021 aan de gemeenten. De mutaties in de reserves FLO werken tot en met 2024 negatief door op het eigen vermogen en daarna positief.
- **Vaste schuld**
  Voor de grote investeringen in 2022 en door de afloop van langlopende leningen, is het noodzakelijk om langlopende leningen af te sluiten voor in totaal € 6 mln. in 2022 en naar verwachting ca. € 10 mln. in 2023. Hiermee neemt de vaste schuld aanzienlijk toe tot en met 2023.
- **Overlopende passiva**
  Deze post neemt af door de besteding van vooruit ontvangen Rijksbijdragen. Belangrijk element hierin is de vergoeding voor de transitie Meldkamer. Deze vergoeding wordt ingezet in 2022 en 2023, met name voor de afboeking van een deel van de boekwaarde van het gebouw voor de Meldkamer.

In de posten **Uitzettingen < 1 jaar** en **Vlottende schuld** zijn de schommelingen in de liquiditeitspositie zichtbaar.

5.2.3 Berekening EMU-saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen.

In de onderstaande tabel is het EMU-saldo van Veiligheidsregio Twente berekend voor de jaren 2022-2026.

				2022	2023	2024	2025	2026
EMU-SALDO (x € 1.000,-)				**-9.400**	**98**	**1.771**	**134**	**582**
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-73	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-2.280	2.920	1.771	-2.066	-2.918
			Liquide middelen	0	0	0	0	0
			Overlopende activa	0	0	0	0	0
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	3.500	7.000	0	-2.200	-3.500
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	4.226	-3.000	0	0	0
			Overlopende passiva	-679	-1.178	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa								

Het negatieve EMU-saldo in 2022 wordt vooral veroorzaakt door het hoge investeringsniveau.

5.2.4 Verloopoverzicht reserves

Reserves (x € 1.000,-)	Stand 31-12-2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Stand 31-12-2023
Algemene reserve	426.911			426.911
Reserve FLO Borne	-281.034		136.376	-417.410
Reserve FLO Enschede	-1.041.601	197.548		-844.053
Totaal algemene reserve	**-895.724**	**197.548**	**136.376**	**-834.552**
Brandweermateriaalplan	0			0
Bedrijfsvoering Troned/ TSC	237.725			237.725
FLO Almelo	120.992		95.588	25.404
FLO Hengelo	888.489		285.259	603.230
Innovatie	133.500		133.500	0
IVZ	0			0
Zorg- en veiligheidshuis Twente	343.972		200.000	143.972
Veiligheidsstrategie	85.720		85.720	0
Totaal bestemmingsreserves	**1.810.398**	**0**	**800.067**	**1.010.331**
Totaal reserves	**914.674**	**197.548**	**936.443**	**175.779**

In dit overzicht is in de stand per 31-12-2022 rekening gehouden met een toevoeging aan de FLO reserves vanuit het jaarrekeningresultaat 2021. Het betreft het aandeel van de FLO gemeenten in dat resultaat.

5.2.5 Verloopoverzicht voorzieningen

Er zijn geen voorzieningen.

5.2.6 Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

In onderstaand overzicht zijn de arbeidskostengerelateerde verplichtingen opgenomen, die jaarlijks een vergelijkbaar volume hebben. Vanaf 2020 is dit opgehoogd met 0,8% in verband met bovenwettelijk verlof. De dekking van deze verplichtingen is in de meerjarenraming voorzien.

Bedrag x € 1.000,-	Jaarlijks
Individueel Keuzebudget	3.150
Totaal arbeidskostengerelateerde verplichtingen	**3.150**

Bijlagen

Bijlage 1 Toelichting gemeentelijke bijdrage

Het algemeen bestuur heeft ingestemd met de Kadernotitie begroting 2023. Hierin zijn de volgende technische uitgangspunten opgenomen.

Indexering

Kostencategorie	Index	toelichting
Loonmutaties	2,3%	Basis is de loonvoet sector overheid uit de MEV 2022. Bij de toepassing van dit indexpercentage wordt rekening gehouden met de nieuwe CAO Gemeenten met looptijd 2021 en 2022. In deze CAO zijn 2 verhogingen opgenomen, nl. 1,5% per 1-12-2021 en 2,4% per 1-4-2022. Daarnaast is een thuiswerkvergoeding opgenomen die uitkomt op 0,3%. Daarmee stijgen de loonkosten 2023 ten opzichte van de werkelijke loonkosten per 31-12-2021 (waarin de verhoging met 1,5% nog niet is verwerkt) met 1,5% + 2,4% + 2,3% + 0,3% = 6,6% (totaal is 0,1% hoger dan de losse onderdelen vanwege index op index). In het LOAV een principe-akkoord bereikt over de doorwerking van de CAO Gemeenten 2021-2022 naar het personeel in dienst van de Veiligheidsregio's.
Prijsmutaties	2,8%	Voor de prijsmutaties wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiële overheidsconsumptie) met correcties van de indices over de jaren t-3, t-2 en t-1. De index voor 2023 bedraagt 1,6%. De index voor 2022 bedraagt 1,9%. Vorig jaar werd uitgegaan van een index voor 2022 van 1,5%, derhalve een bijstelling met 0,4%. Het CPB heeft de inflatiecijfers voor 2020 en 2021 ook weer bijgesteld met resp. 0,2% en 0,6%. In totaal bedraagt de nacalculatie 1,2%. Om die reden worden de prijsindex-gerelateerde budgetten voor het begrotingsjaar 2023 verhoogd met (1,6% + 1,2%)= 2,8%.
Vervangingsinvesteringen	2,8%	Hierbij geldt eveneens het herrekende IMOC-cijfer.

Financieringssystematiek

De Cebeon-norm is de grondslag voor de verdeling van de gemeentelijke bijdrage. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Grondslag voor de maatstafaantallen in enig begrotingsjaar (t): septembercirculaire t-2.
- Grondslag voor de verdeelmodule: de per 15 maart (t-1) bekende bedragen per maatstaf.
- Het rekeningresultaat wordt na rato inbreng verrekend met gemeenten.
- Er vindt geen nacalculatie plaats vanwege bijstelling van de maatstafaantallen voor enig jaar. De septembercirculaire t-2 blijft leading.

FLO overgangsrecht

Voor brandweerfunctionarissen met een bezwarende functie geldt het FLO-overgangsrecht. De bezwarende functies komen voor in een viertal gemeenten (Almelo, Hengelo, Enschede en Borne). De financiële implicaties van de regeling zijn voor rekening van de desbetreffende gemeenten (gesloten systematiek).
De uitgangspunten die liggen onder de berekening van de FLO-kosten zijn in 2012 met de gemeenten overeengekomen.

Door aanpassingen in het overgangsrecht is er echter een flinke piek in de uitgaven ontstaan in de periode 2020-2024 (o.a. vanwege het versneld volstorten van de levensloop) en zijn huidige budgetafspraken alleen niet toereikend. Daarom zijn in 2021 aanvullende afspraken gemaakt. Deze komt erop neer dat ernaar wordt gestreefd om het tijdelijke knelpunt in de financiering van het FLO-overgangsrecht zonder begrotingsaanpassingen te ondervangen. Door:

1. Nader te verkennen of het uitgavenpatroon nog verder kan worden beïnvloed (afvlakken van de piek)
2. De FLO-reserves aan te vullen met eventuele positieve rekeningsaldi in de periode waarin het knelpunt in de financiering nog aanwezig is.

Het knelpunt is dus tijdelijk van aard: op termijn dalen de lasten, omdat het aantal FLO-gerechtigden allengs verder zal afnemen.

Vergelijking gemeentelijke bijdrage met voorgaand jaar

Vergelijking gemeentelijke bijdrage		
Bijdrage begroting 2022	€ 47.826.577	
Bijdrage begroting 2023	€ 49.399.812	
Per saldo een stijging van de bijdrage 2023 t.o.v. de begroting 2022		**€ 1.573.235**
Uitgangspunten begroting 2023		
- Looncompensatie*	€ 1.208.323	
- Prijscompensatie	€ 135.603	
- Grondslag voor de loonsom vacatures (max -2)		
- Correctie kapitaallasten (vervangingsinvesteringen)	€ 229.309	
Totaal van de effecten van de uitgangspunten van begroting 2023		**€ 1.573.235**
Totaal stijging gemeentelijke bijdrage		**€ 1.573.235**

*Verklaring loonontwikkeling
De lonen worden geraamd volgens het principe: werkelijk niveau 31-12 (t-2) + loonindex (t-1) + loonindex (t). Het vergelijk tussen begroting 2022 en begroting 2023 is als volgt:

	Begroting 2022	**Begroting 2023**	**Verschil**
2020	Werkelijk	-	
2021	1,8%	0,9% (= werkelijke stijging)	-0,9%
2022	1,8%	4.2%	+2,4%
2023	-	2.3%	+2,3%
			+3,8%

Loongerelateerde budgetten VRT (salarissen, vergoedingen, FLO): c.a. € 36 mln.

Bijlage 2 Gemeentelijke bijdrage 2023

Gemeente	Vastgestelde bijdrage 2022	Verhoging uitgangspunten 2023	Mutaties Cebeon	Verhoging FLO met index	Bijdrage 2023
Almelo	5.587.437	176.301	29.762	6.631	5.800.131
Borne	1.441.873	46.947	8.270	709	1.497.799
Dinkelland	2.089.223	69.509	-3.995		2.154.736
Enschede	13.827.079	424.092	37.815	24.844	14.313.829
Haaksbergen	1.661.016	55.262	-4.261		1.712.018
Hellendoorn	2.342.444	77.933	-10.190		2.410.188
Hengelo	6.505.073	204.797	-14.514	8.038	6.703.393
Hof van Twente	2.668.144	88.770	-20.811		2.736.103
Losser	1.591.148	52.938	2.597		1.646.682
Oldenzaal	2.231.134	74.230	-10.912		2.294.452
Rijssen / Holten	2.471.923	82.241	102		2.554.266
Tubbergen	1.660.770	55.254	-5.045		1.710.979
Twenterand	2.178.771	72.488	-11.210		2.240.049
Wierden	1.570.542	52.252	2.394		1.625.188
	47.826.577	**1.533.014**	**0**	**40.222**	**49.399.813**

Met de toekenning van extra budget voor informatieveiligheid (€ 250.000):

Gemeente	Vastgestelde bijdrage 2022	Verhoging uitgangspunten 2023	Mutaties Cebeon	Verhoging FLO met index	Bijdrage 2023
Almelo	5.587.437	205.052	29.918	6.631	5.829.038
Borne	1.441.873	54.603	8.313	709	1.505.498
Dinkelland	2.089.223	80.844	-4.016		2.166.051
Enschede	13.827.079	493.252	38.014	24.844	14.383.188
Haaksbergen	1.661.016	64.274	-4.283		1.721.007
Hellendoorn	2.342.444	90.643	-10.243		2.422.844
Hengelo	6.505.073	238.195	-14.590	8.038	6.736.715
Hof van Twente	2.668.144	103.246	-20.920		2.750.470
Losser	1.591.148	61.571	2.610		1.655.329
Oldenzaal	2.231.134	86.335	-10.970		2.306.500
Rijssen / Holten	2.471.923	95.653	102		2.567.678
Tubbergen	1.660.770	64.265	-5.072		1.719.963
Twenterand	2.178.771	84.309	-11.269		2.251.811
Wierden	1.570.542	60.773	2.406		1.633.721
	47.826.577	**1.783.014**	**0**	**40.222**	**49.649.813**

Bijlage 3 Toelichting op beleidsintensiveringen 2023

Informatieveiligheid
De aandacht voor informatiebeveiliging is de laatste jaren sterk toegenomen. Recente berichtgeving over cyberaanvallen binnen en buiten de regio laten zien dat het belangrijk is om de I-beveiligingsbasis goed op orde te krijgen. Zowel uit de externe doorlichtingen van vorig jaar als het interne auditverslag van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) blijkt dat de technische basis staat, maar het systematisch beheersen van de I-beveiligingsrisico's (en de privacyrisico's) niet. Voor veiligheidsregio's is het cruciaal dat de bedrijfscontinuïteit gewaarborgd is als vitale sector voor brandweerzorg en crisisbeheersing.

Om de I-beveiliging op peil te krijgen en te houden zijn aanvullende middelen nodig. De benodigde middelen voor IT-beveiliging bedraagt volgens huidige standaarden (zoals ook gehanteerd door de Cyber Security Raad) minimaal 10% van het totale IT-budget. Dat komt in VRT-termen neer op € 0,4 mln. De huidige uitgaven voor informatieveiligheid (personeel en tooling) bedragen c.a. 4% van het IT-budget. Een middelentekort van c.a. **€ 0,25 mln.** Herschikking van middelen binnen het huidige IT-budget is niet mogelijk. Het gros van het IT-budget zit vast in licenties, contracten, investeringen en reguliere IT-beheerstaken.

De aanvullende middelen zijn naar de huidige inzichten nodig voor

- Her versterken van de informatiebeveiligingsorganisatie (c.a. 2 fte ad 140 k). Het gaat hierbij om invulling van enkele sleutelfuncties (CISO en FG zijn momenteel neventaken, ingepast in bestaande functies) en uitbreiding van het securityteam binnen de IT-afdeling.
- Het aanleggen van technische voorzieningen (c.a. 80 k) , benodigd voor o.a. monitoring netwerkverkeer (SIEM-oplossing). De kosten van cloudlicenties nemen hierdoor ook toe.
- Inhuur cyberbeveiligingsexpertise (c.a. 30 k) voor periodieke uitvoering van diverse securitytesten.

VRT beschikt nog over incidentele gelden voor informatiebeveiliging (275 k). Deze gelden worden in '22 ingezet om de verdere implementatie van de BIO op onderdelen te versnellen.

Omgevingswet
Met de invoering van de omgevingswet wordt het wettelijke kader voor de inrichting van de fysieke leefomgeving vereenvoudigd. De nieuwe regelgeving moet het omgevingsrecht inzichtelijker maken, de kwaliteit van de leefomgeving meer centraal stellen, de bestuurlijke afwegingsruimte voor projecten vergroten en besluitvorming over projecten bespoedigen. De impact van deze wetwijziging is voor alle betrokkenen partijen groot. Veiligheidsregio';s krijgen met name een grotere rol bij de complexere aanvragen. De wet wordt per 1-1-2023 ingevoerd.

Vorig jaar heeft Cebeon een rapport uitgebracht over de gevolgen van het Omgevingsrecht voor Veiligheidsregio's[1]. De uitkomsten van het rapport zijn fors en onderverdeeld in structurele en eenmalige effecten. Structureel zou het plaatje volgens de onderzoekers uitkomsten op € 0,8 mln.

Gevolgen omgevingswet structureel	Landelijk uitkomst
Vooroverleg - complexere aanvragen - stedenbouwkundig plannen - milieubelastende activiteiten	285.000
Advisering omgevingsvisie / plannen	142.000
Advisering over milieubelastende act.	142.000
Informatiepositie i.v.m. privatisering (Wkb)	184.000
Risicogericht toezicht	
Toezicht op milieubelastende act.	61.000
Totaal	**814.000**

[1] https://www.cebeon.nl/gevolgen-risicobeheersingstaken-stelselherziening-omgevingsrecht-voor-veiligheidsregios/

De uitkomsten van het rapport zijn naast onze eigen (pilot)-ervaringen en inzichten gelegd. Mede op basis daarvan is een Twentse doorrekening opgesteld van de meerkosten de Omgevingswet. Overall gezien zijn de financiële consequenties geringer. Waarbij in vergelijking met het Cebeon-rapport een sterker nadruk wordt gelegd op risico- en objectinformatie als randvoorwaarde voor een adequate uitvoering van de nieuwe regelgeving.

Functie	Intensivering / vrijval	Bedrag	Link met Cebeon
Advies			
Advisering omgevingsplannen / omgevingsvisies	+ 1,00 fte	80.000	Advisering omgevingsvisie / plannen
Regie op integraal adviseren	1,80 fte	140.000	Vooroverleg
Toezicht Milieu	0,50 fte	40.000	Advisering milieubelastende activiteiten
Verzorgen modules brandveiligheid	+ 0,25 fte	20.000	-
		280.000	
Toezicht			
Toezicht gebruik (complex)	+ 2,00 fte	140.000	Toezicht op milieubelastende activiteiten
Toezicht integrale controles	+ 0,70 fte	55.000	Toezicht op milieubelastende activiteiten
		195.000	
Risico en objectinformatie			
Beheer en stimulering gebruik risicoprofiel	+ 1,00 fte	80.000	-
Risico- en trendanalyses	1,00 fte	90.000	-
		170.000	
Overig			
Herschikking van bestaande functies t.b.v Omgevingswet	-/- 4,5 fte	-325.000	
Gestegen licentiekosten zaaksysteem		30.000	
Herwaardering van functies binnen de sector		25.000	
Meerkosten Omgevingswet Totaal		**375.000**	
Nader te maken restrictieve keuzes		*-125.000*	
Beleidsintensivering t.b.v Omgevingswet '23 e.v.	**3,25 fte**	**250.000**	
Dekking: voorlopig rentevoordeel VRT		*250.000*	
Saldo		**0**	

Over de wijze waarop de gevolgen van de Omgevingswet worden bekostigd, bestaat in deze fase nog onduidelijkheid. Het wachten is op een herijking van eergemaakte afspraken tussen het Rijk en VNG. De insteek nu is om de financiële consequenties van de Omgevingswet voorlopig te dekken uit het oplopende rentevoordeel van VRT. Dit rentevoordeel is op termijn structureel nodig om het BTW-nadeel op investeringen het hoofd te bieden. Maar voor een zekere overbruggingsperiode zijn deze middelen wel beschikbaar.

Het renteresultaat per 2023 is berekend op c.a. € 0,25 mln. Dit verhoudt zich niet helemaal tot de geactualiseerde doorrekening van de consequenties van de Omgevingswet. Het bestaande financiële kader wordt voorlopig echter leidend voor de activiteiten die i.h.k.v. de Omgevingswet kunnen worden ontplooid. En dus beperkt de beleidsintensivering zich vooralsnog tot € 0,25 mln.

Omdat de financiële consequenties van de Omgevingswet al waarneembaar zijn in 2022, zal in lijn met de hiervoor geschetste handelswijze, het financieringsresultaat van 2022 (voor zover aanwezig) ook gericht als dekkingsbron voor deze ontwikkeling worden ingezet. In 2022 gaat het vooral om eenmalige kosten die volgen uit de voorbereiding op de Omgevingswet of daar anderszins mee samenhangen.

Bijlage 4 Lijst met afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AC	Algemeen Commandant
AOV	Ambtenaar Openbare Veiligheid
BAZE	Bureau Acute Zorg Euregio
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBG	Bestuurlijke begeleidingsgroep
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BERAP	Bestuursrapportage
BDUR	Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen
BHV	Bedrijfshulpverlening
BI	Business intelligence
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOE	Basis Ontsmettingseenheid
BOGO	Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel
BRW	Brandweer
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BVL	Brandveilig Leven
BW	Burgerlijk Wetboek
BZ	Bevolkingszorg
B&T	Beheer & Techniek
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CACO	Calamiteitencoördinator
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CBRN	Chemisch, Biologisch, Radiologisch en Nucleair
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CC	Crisiscommunicatie
COPI	Commando Plaats Incident
DB	Dagelijks Bestuur
DISC	Dominant, Interactief, Stabiel en Consciëntieus
DNV	Det Norske Veritas
DPG	Directeur publieke gezondheid
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
HR	Human Resource
EHBO	Eerste hulp bij ongevallen
EMU	Economische en Monetaire Unie
Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GAGS	Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	De gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GL	Germanischer Lloyd
GMS	Geïntegreerd Meldkamer Systeem
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GZ	Gezondheidszorg
HIN	Hoofden Informatie
ICO	Informatie Coördinatie
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
IOC	Informatie Operationeel Centrum
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
IVZ	Integrale Veiligheidszorg
J&V	Justitie & Veiligheid
KDV	Kinderdagverblijf
KOR	Kring Oostelijke Regio's
LCMS	Landelijke crisis management systeem
LMS	De Landelijke Meldkamer Samenwerking
MOOI	Multidisciplinaire Overleg Operationele informatievoorziening
MST	Medisch Spectrum Twente
NL	Nederland
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NRK	Nederlandse Rode Kruis
NWB	De Nederlandse Waterschapsbank

OL	Operationeel leider
OM	Openbaar Ministerie
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OTO	Opleiden, Training & Oefenen
OVD	Officier van Dienst
OVDG	Officier van Deinst Geneeskundig
PBM	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
PDC	Productendienstencatalogus
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
RBP	Rampbestrijdingsplan
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
RECAP	Recapitalisation
RIB	Risicobeheersing
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
ROC	Regionaal Opleidingencentrum
RTR	Regionale Toezichtsruimte
SIS	Slachtofferinformatiesystematiek
SGBO	Staf Grootschalig & Bijzondr Optreden
S&O	Strategie & Ondersteuning
TRONED	Trainingscentrum Oost-Nederland
TSC	Twente Safety Campus
TS&S	Twente Safety & Security
UIVER	Unmanned Intelligent Verification and Respons
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VB	Veiligheidsbureau
V&K	Vakbekwaamheid & Kennis
VHT	Veiligheidshuis Twente
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
VPB	Vennootschapsbelasting
VR	Veiligheidsregio
VRT	Veiligheidsregio Twente
VVT	Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WNRA	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
WVR	Wet Veiligheidsregio's
WW	Werkloosheidswet